

Dráma három felvonásban

„Csak egytől félek:
hogyméltatlan vagyok.”
(F. M. Dosztojevszkij)

A drámában szereplő zenei részletek illetve tételek mind Ludwig van Beethoventól származnak, így ez már külön nem kerül jelzésre. Minden zene csak aláfestés lehet, vagy átmenet a különböző képek között.

SZEREPLŐK

LAJOS, negyvenhat éves
KITTY, negyvenéves
ÁGI, negyvennégy éves
ANNA, húszéves
ÁDÁM, huszonöt éves
ÉVA, hatvanöt éves
KÁROLY, hatvanéves
GABIKA, közel a harminchoz
MARIANN, harminc körüli
ANDRÁS, harminc körüli
FÜREDI, negyven körüli
FÉRFI I.
FÉRFI II.

ELSŐ FELVONÁS

ELSŐ KÉP

(Míg emelkedik a függöny, és utána is egy rövid ideig az Op. 53-as C-dúr szonáta első tétele szól.) Tágas szoba, benne dívány, bal oldalon zongora egy nagy pokróccal letakarva úgy, hogy még a lábai sem látszanak ki, szinte háttal a nézőtérnek, valamint középen dohányzóasztal – a dohányzás egyébként is szinte folyamatos. Háttul könyvszekrény, rajta könyvek, jobb oldalon a bejárati ajtó, bal oldalon szekrény, mellette két ajtó nyílik; egyik a fürdőszobába, a másik a konyhába. A szoba berendezése egyébként meglehetősen igényes, bár kissé rendetlen; körbe fabútorok, az egyik polcon hifirendszer, cédékek, néhány könyv szétdobálva, csikkok az asztalon, a földön, papírlapok összevisszaságban, elöl két tonettszék – valamint két bőrfotel. A szemközti falon óra, mely kezdéskor háromnegyed tizenkettőt mutat. A háttul lévő ablakon fény szűrődik be, de nem túl sok, a helyiség alapvetően homályos. Lajos az egyik fotelben ül, közvetlenül a bejárati ajtónál, látszik, hogy nemrég ébredt, kissé zilált. Míg szól a zene, ő az alatt is a kagylóba beszél, de ezt nem halljuk, csak látjuk, ahogy gesztikulál, dohányzik. Mellette fogas, állólámpa, ami nem világít, egy kis éjjeliszekrényen telefon.

LAJOS *(a zene elhalkul, a kagylóba beszél)*
... Teljesen össze vagyok zavarodva.
Eddig a zenéről azt hittem mindig,
Hogy valami felszabadító élvezet...

Kikapcsolódás, egy más világ tüze,
Mely mindenféleképpen bennem ég,
Akárhogy is alakulnak a dolgok.
Azt hiszem, ostoba voltam, mikor
Azt hittem, hogy ezt nem veheti el
Senki. Hogy mindig megmarad,
Hogy mindig lesz egy védmű, amely eltaszít
Mindent, ami épp nem kívánatos –
De ennek vége; hidd el, vége van.
Én mindig a világban kerestem a hibát,
De az az igazság... sosem találtam
Meg egyértelműen, mi is zavar. *(Hallgat, majd enyhén nevetve)*
Igen, igazad van. Az is lehet,
Hogy pusztán bennem a hiba, és
Egyáltalán nem is a külvilágban.
Hogy én vagyok valami anomália,
És minden, amit képzeltem, nem is
A valóság, csak a képzeletemnek
Valami... csökevénye, valami,
Ami valójában nem létezik.
De ha az ember erre rá is ébred,
Akkor is nehéz elfogadni így, ahogy van. *(Hallgat)*
Már kizárólag csak tanítok.
Bár ezt annak nem szabadna nevezni.
De ebbe most ne menjünk bele, hosszú,
És túl sokan zaklatnak ezzel. *(Hallgat)*
Igen... jól gondolod, igen.
Ez hogy jutott eszedbe most?
Csinos, igen... nagyon csinos. *(Kivár)* Húsz... talán. *(Hallgat)*
Hogy szeretem-e? Miből gondolod, hogy...
Amúgy nem gondolkodtam még ezen.
Talán megszoktam... ennyi az egész.

Szünet, majd kissé ingerültebben

Most mondd meg, mit csináljak, hogyha csak
Ebből van pénz? Egy fillért se fizettek.
Legalább csinálják meg azt a kurva bemutatót,
Ahova elvihetek valakit,
És jól bezabálunk a fogadáson. *(Hallgat)*
Ne viccelj... attól nem kell tartani,
A körítés meglesz, csak hát a tartalom...
Szarok rá!
A világ egyértelműen kezd távolodni
Tőlem, bár sosem volt közel, de mégis,
Talán megvolt az az illúzió,
Hogy néhány dologhoz van még közöm...
De aztán napok alatt kiderült,
Hogy ez is egyértelmű tévedés. *(Hallgat, majd enyhébben)*
Egykor azt hittem, hogy hozzád is van közöm...
Az is eleve tévedés volt? *(Hallgat)*
Most már megfontolt vagy, és kimért. De így jó,
Csak így természetes – nem várhatok mást.

Szünet

Tegnap, vagy tegnapelőtt. Nem tudom.
Fáj a fejem, a fülem, nem vagyok jól. *(Hallgat)*
Talán úgy három hete tart.
Egy reggel kezdődött el az egész.
A fontos dolgok mindig ébredés után
Jönnek... a számvetés, felismerés,
Az összegzés az éjszaka után.
Tényleg mintha egy más világba léptem

Volna, annyira idegen... vagy ismeretlen
Lett minden, a legmegszokottabb tárgyak is.

Szünet, mozgolódik a fotelben, majd föláll, tétovázik, aztán visszaül, elnyomja a cigarettát.

És egyáltalán nem vagyok nyugodt,
Ahogy telik az idő, semmi javulás,
Csak naponta rakódik lejjebb az egész. *(Hallgat, majd más hangon)*
Úgy egy hónapja jutottál eszembe
Először. Pontosabban... megfigyeltem
Magamon, hogy valami egyértelműen hiányzik.
Azt nem tudom, hogy te hiányzol-e,
Ez, igazából, csakis úgy derülne ki,
Ha érezném azt, hogy közel vagy – vagy közel lehetsz. *(Gúnyosan nevetve)*
Leginkább persze én hiányzom önmagamnak,
De ez már nem az a hiány, amit
Kitölthetek, ugye? – amit pótolni tudnék...

Szünet, nevet, majd komolyan

Tegnap leszálltam itt a villamosról,
Céltalanul sétáltam a körúton.
Egy nő mehetett el a közelemben,
Mert megéreztem azt az illatot,
Ami úgy hozott vissza téged egy
Pillanat alatt, mint hogyha sosem
Veszítettelek volna el. De persze
Azonnal éreztem, hogy igazából
Ez pontosan annak a jele, hogy
Nagyon régen elveszítettelek.
Valójában sejtettem azt, hogy visszatérsz,
Persze... nem tudtam, pontosan mikor,
De hát mindig attól ijedünk meg leginkább,
Amiről tudjuk biztosan, hogy eljön...
Akárcsak éjszaka az utcán,
Mikor egy sötét kapualjhoz érünk.
A várakozás és az izgalom... majd
Valaki hirtelen kiugrik a sötétből.
Egy pillanat alatt ízetlen lett az étel,
A levegő meg kormosabb, nehéz.
Hetekig nem tudtam, hogy mi is ez,
Csak akkor döbbsentem rá, amikor
Felhívtál. *(Hallgat)* Miért... de tényleg, miért? *(Mentegetőzve)*
Nem kell válaszolnod, ha nem akarsz.

Szünet

Beethoven ötvenévesen már teljesen
Süket volt – tudad ezt? Semmit se hallott.
Én lassan megőrülök a saját
Szuszogásomtól éjszaka, ahogy veszem
A levegőt, a lüktetés, ahogy
Monoton működik a szervezet,
Egyszerűen... idegesít.
Ő meg semmit se hallott, szusszanást se...
És... *(Nevetve)* nemcsak ez a különbség közöttünk.

Szünet, majd meglepődve

Már az önáltatás se működik,
Pedig, bevallom, próbálkoztam én is,
Persze... hogy jól működnek még a dolgok,
Hogy én is jól működöm biztosan.
De nemhogy jól működöm, nem is működöm. *(Hallgat)*
Nem, nem vagyok kétségbeesve, inkább
Azt mondanám, hogy...

Meglepetten, nevetve kérdezi

Miért akarod, hogy róla beszéljek?
A nőknek miért mániája az,
Hogy más nőkről akarnak hallani?

Megszólal a csengő, Lajos fölneéz

Hány óra van?
Várj...

Lerakja a kagylót a készülék mellé, föláll, megigazítja magát, elkezd összepakolni, néhány könyvet összerak, felszed egy-két papírt kapkodva, majd ajtót nyit óvatosan. Ági lép be, sietve, eléggé megviselt arccal, beljebb jön, nem szól, csak körbenéz, néhány másodperc csönd.

ÁGI
Mondd, mit műveltél megint tegnap este?
LAJOS *(kissé téblábol, bugyuta mosoly)*
Először is, szia...
ÁGI *(közbevág)*
Ne légy cinikus, azt nem szeretem! *(Kívár, lerakja a csomagot)*
Mi lenne, ha egyszer normálisan,
Emberhez méltó módon, és azonnal
Felelnél arra, amit kérdezek?

Lajosra néz, aki nem válaszol, csak áll, Ági leveszi a kabátját, felakasztja.

Amikor anyánál beléptem a lakásba
Tegnap, valami olyasféle döbbenet ült
A szemében, hogy én magam se mertem
Szólni sokáig. Aztán persze egyből
Láttam, hogy baj van, és éreztem azt is,
Hogy feltehetőleg veled. Rohantam,
Mert megkért, hogy föltétlenül legyek ott,
De... mire odaértem, már csak őt találtam.
No meg Andrást és Mariannt.
Azonnal tudtam; néhány perce csak,
Hogy elmentél, de ő egy szót se szólt,
Csak a feszültség volt tapintható.
LAJOS *(nevetve)*
Azért jöttél, hogy ezt közöld velem?
ÁGI
Azért jöttem, hogy megtudjam, mi volt.
Meg hogy elhozzam az ebédedet.
Tessék, mindent megtalálsz a csomagban. *(Elkezdi összeszedni a csikkeket)*
LAJOS

Az az igazság; nincs mit mondanom.
Jól érezted, valóban arra jártam,
De hogy botrányt csináltam volna? *(Elgondolkodik, majd mosolyogva)* Nem hiszem.
Botrány az, ha az ember kimondja, mit érez?
ÁGI
Nem mindegy, hogy ki mondja ki.
Tehát bizonyos esetekben az.
És nálad egyre gyakoribbak az
ilyen esetek. Nem csodálkozom
azonban, ha itt körbenézek.
LAJOS *(színelte értetlenséggel)*
Pontosan mire gondolsz?
ÁGI
Te nem látod, hogy mi van körülötted?
LAJOS
De látom... pedig nem szeretném.

Körbenéz, nyújtózkodik, ásít.

Hány óra is van pontosan? –
Az időérzésem kezd csődöt mondani.
ÁGI
Dél. Pontosan dél. Három hete mindig
pontban délben jövök. Nem vetted észre?
Amúgy az óra ott van a falon,
Az egyetlen dolog, ami még működik itt.

Szünet, folytatja a pakolást, közben mondja

Nem tudom, mondtam-e már, de ha nem:
A holnap az utolsó napom,
Utána megint dolgozni fogok –
Így ezentúl magadnak kell megoldanod...
LAJOS *(közbevág, járkálni kezd)*
Nem baj, megoldom. Aggódni fölösleges.
ÁGI *(ránéz, őszintén)*
Egy szóval sem mondtam, hogy aggódni fogok.

Lajos fölveszi a csomagot, majd kimegy a konyhába, onnan beszél, Ági csóválja a fejét, de azért tovább pakol – kicsit hangosabban

Ideje volna felnőni, nem gondolod?
Az, hogy te más vagy, mint mi... átlagemberek,
Az semmire sem jogosít fel!
Azt hiszem, belőled csakis egyszer
kell kiábrándulni, és vége van.
Az, amit te csinálsz, alapvetően
összezavarja az embereket.
Néha még engem is összezavar.
LAJOS *(kintről kiabál)*
Nem mindig hallom, hogy miket beszélsz...
ÁGI *(először csak ingatja a fejét)*
Nem baj. Legalább elmondhatom.
Az isten szerelmére, a húgod vagyok,
De a te önfejű cinizmusoddal

Én sem tudok semmit se kezdeni.
Tudod, mikor éreztem ezt először?

Megáll. Csönd, semmi válasz

Azt hiszem, úgy tízévesek lehettünk.
Pontosabban: te két évvel idősebb.
Egyik nap, amikor az iskolában
Voltunk, hatalmas tömeg állt
Az aulában, több százan lehettek –
Nagyjából az egész iskola ott volt.
Aztán megjelent az igazgató,
És csak annyit mondott: példátlan az,
Hogy egy diák egyszerre hogy lehet
A többieknek mintakép, és ugyanakkor
Komoly, elrettentő példa is egyben. *(Kívár)*
A zenei eredményeideiről beszélt.
A versenyekről... arról, hogy milyen
Rendkívüli tehetség lakozik
Benned, és hogy még sokra viheted.

Szünet, könyveket rak fel az asztalra

Aztán meg arról, ahogyan az egyik
Osztálytársadnak eltörted az orrát.
Nem is tudtam, hogy szégyenkezzek vagy örüljek.
Az egyik pillanatban elpirultam,
A másikban meg falfelhérré vált
Az arcom. És úgy éreztem, elsüllyedek.
Aztán kiálltál azzal a vigyorral
Az arcodon, melyet azóta is
Olyan jól ismerek, ha büszke vagy
Magadra... hogyha sikered van. És
Látszott, amikor a szemedbe néztem:
Rettegsz attól, hogy elveszíted ezt.
Az elszántság mellett a félelem is
Ott volt már a szemedben.

Megáll, elgondolkodik, majd leül oda, ahol korábban Lajos ült.

Megijedtem!
Hiába, elrettentő példa voltál. *(Cigaretta veszel el az asztalról, rágyújt)*
Láttam, hogy nem vagy már gyerek. De én sem
Voltam már az, és azt hittem, megőrülök!
Ha nem lett volna bennem annyi
Tisztesség, hogy órára menjek, biztosan
Neked mentem volna, hogy kikaparjam
A szemedet.
Nem tettem. Azt hiszem, nagy hiba volt.
Az órán persze mindenki engem figyelt,
És összesúgtak a hátam mögött.
Elszállt a tisztaság és az őszinteség,
Mintha az ártatlanságom tűnt volna el,
És büntudatom volt miattad. *(Kívár)* Érted ezt?

Szünet, semmi válasz.

Mintha megfosztottál volna valamitől...
Attól, amit csakis egyszer lehet
Elveszteni. *(Elgondolkodik)* Akkor gyűlöltelek,

Ma meg már csak nevetek az egészen. *(Beleszív a cigarettába)*

LAJOS

Az volna akkor a legjobb, ha együtt

Nevetnénk, te nem így gondolod?

ÁGI *(halkan, majd elharapva)*

Hm... Önelégült, hülye...

Fintorral az arcán elnyomja a cigarettát, majd ismét körbenéz a szobában, feláll, a zongorához lép, megsimítja a takarót, néhány másodperc csönd.

ÁGI

Szóval... és ez? Mi van a zongorával?

Szünet, Lajos nem válaszol.

Hallasz? Hozzád beszélek...

LAJOS

Nem használom, azért van letakarva.

ÁGI

Ezt meg hogy érted?

LAJOS

Mondd, mit lehet ezen nem érteni?

Már nem használom, ennyi az egész.

Az ember egy darabig használ dolgokat,

Aztán egy idő után nem használja őket.

ÁGI

Szánalmas vagy, nem gondolod?

Semmi válasz

Pár hete ott ugráltál örömdobban

Nálunk, amikor befejezted a... *(Gondolkodik)*

Mit is? – nem emlékszem, nem ez a lényeg.

Mint majom a farkának, úgy örültél,

Most meg azt mondod; vége... nincs tovább?!

Ilyet nem lehet csak úgy abbahagyni.

Nem hiszem el! Valami más bajod van.

Lajos közben kijön a konyhából, két csészével a kezében.

LAJOS

Csináltam kávét. Kérsz te is?

Ági nem szól, gyanakodva néz Lajosra; elveszi a csészét, majd visszaül, közben mondja. Lajos fel-alá mászkál a szobában.

ÁGI

Ne próbáld elterelni a figyelmemet!

Manipulálni tudsz, azt jól tudom,

De ne felejtse, hogy a húgod vagyok,

Nem a kis tanítványaid közül

Valamelyik, aki csüng a szavaidon...

És még ki tudja, min, és áhítózva
Lesi minden egyes mozdulatod. *(Iszik)*
Most is biztos az egyikkel beszélteél,
Hallottam kintről, hogy telefonálsz.

Lajos észbe kap, a telefonhoz siet, kiönt közben a kávéból, majd felveszi a félrerakott kagylót, de aztán le is teszi.

LAJOS *(kínjában nevetve)*
Jeszus... Hát, ez se fog felhívni többet. *(Kivár, elgondolkodik, Ágira néz)*
Amúgy nem értem ezt a kérdezősködést.
Tulajdonképpen mire vagy kíváncsi?
Az egész tegnap este egyszerű volt,
Azt hiszem, nem volt benne semmi meglepő.
Illetve volt, de... az se énmiattam.
ÁGI
Lennél szíves elmondani, mi történt?
LAJOS *(mintha gondolkodna, aztán)*
Inkább szívtelenül, mint szívesen.

A szín lassan elsötétedik – (az Op. 109-es E-dúr szonáta prestissimo tétele szól)

MÁSODIK KÉP

Fokozatosan világosodik ki, a zene folyamatos. Egy nagy szobát látunk, mely hasonló az előzőhöz, de mégsem az – a zongora helyett középen hosszú asztal, megterítve, rajta tányérok, üvegek. Hátul két fotel. Jobb oldalon a bejárati ajtó, mellette könyvespolc. Bal oldalon ajtó nyílik egy másik helyiségbe. Az asztalnál ül Károly, nagydarab, szemüveges, mellette Gabika, kissé molett teremtés. Ő és Károly folyamatosan mindemből vesznek, mohón, amit csak az asztalon találnak. Éva ki-be mászkál, folyamatosan hordja be, illetve ki a tányérok. Lajos Gabikától néhány lépésre a könyvespolcot nézegeti, közben beszél, a zene elhalkul.

LAJOS *(enyhe cinizmussal)*
Milyen jó, hogy így együtt a család,
Nyugodtak vagytok és kiegyensúlyozottak.
Még csak öt perce vagyok itt, de már
Most máshogy szemlélem a dolgokat. *(Károlyékra néz)*

Bejön Éva, fáradt, az arca meggyötört – közben mosolyog Lajosra, aki viszonozza –, nagy tálat hoz be, majd sietve kimegy. Lajos ismét a könyveket nézegeti.

Arra gondoltam, milyen is lehet
Igazán ellazulni... de amint
Ez az eszembe jutott, szinte késztetést
Éreztem, hogy rátok fordítsam a
Tekintetemet, s minden megváltozott.
Azt hiszem, komolyan megundorodtam
Az emberektől – de hát milyen alapon?

Kivár, rájuk néz, majd vissza

Aztán meg az is eszembe jutott,
Hogy igazából csak az emberektől
Lehetséges megundorodni –
Semmi sem vált ki ilyen késztetést.
Ha tényleg jönne valaki egy másik égitestről,

Az bizonyosan szörnyülködve nézne ránk...
Ha intelligensebb, mint mi, azért.
Ha sokkal ostobább, akkor meg pont azért –
Vagy rosszul gondolom? (*Furcsa mosoly*)

Válasz nem érkezik, Károly fölneéz, egy-két másodperc csönd, majd folytatja az evést

A hallgatás megnyugtató, igen.
Nem ad semmit, de persze el se vár
Semmit, feltéve, hogyha őszinte és tiszta hallgatás.

Károlyra és Gabikára néz, akik folyamatosan esznek

De mintha hallanék valami mást,
Ami bizony igencsak lassan öl. (*Erőteltjesebben*)
De öl!

Lajos visszafordul, Károly fölneéz

KÁROLY

Ne haragudj, Lajoskám, mondtál valamit?

LAJOS

Csak éppen annyit, hogy mennyire kár,
Hogy ilyen rossz a gyomrom... az, hogy ennyire
Elrontottam valamivel, pedig
Imádom anyám főztjét. És kicsit most
Bosszús is vagyok, hogy egy ilyen ostoba
Körülmény majd' mindentől elriaszt.

Szünet, semmi reakció

Van úgy, hogy az ember abban reménykedik
Éjszaka, hogy az az álom, amit
Lát, sose múlik el, örökre tart majd.
És vannak förtelmes éber pillanatok,
Melyekből jó lenne fölébredni, de nem lehet.
Valami beette magát, belül van...
De néha azt hiszem, hogy látom is.

GABIKA (*felneéz, kissé affektálva mondja*)

Ó, te szegény...

Nagyon fáj? Hányingered is van?

LAJOS (*rezignáltan, enyhe mosollyal*)

Ugyan már, semmiség. Egyetek csak tovább
Nyugodtan, mintha itt se volnék.

Éva bejön, egy utolsó tányérral, amin sütemények vannak, majd leül.

ÉVA

Még egyszer, boldog születésnapot,
Karcsikám! Remélem, hogy ízlik a

Krém is, valahogy... ezek a tojások...
Sosem sikerül úgy, ahogy szeretném. (*Kifújja magát, Lajosra néz*)
Lajoskám, mért nem eszel valamit?

Lajos szólna, de Károly közbevág

KÁROLY

Épp annyit mondott, hogy valamivel

Elrontotta szegény a gyomrát...

GABIKA (*Évára néz*)

Szabadna... még egyet? Annyira finom.

ÉVA

Drágám, annyit veszel, amennyit csak akarsz,

Nektek csináltam.

Éva odalép, megsimítja Gabika haját, aztán Lajosra néz, aki csak bólogat, csönd. Károly eszik tovább, Gabika elemel egy nagy krémet, majd azon nyomban beleharap, Éva Lajost nézi, aki azonban Gabikát figyeli, mosolyog, majd elfordul. Éva áll, még nézi egy darabig, aztán kimegy.

LAJOS (*ísmét a könyvespolchoz lép*)

Ahogy rátok nézek most, és anyámra,

Már rögtön tudom: komoly hibát követtem el.

Egy lapra föltenni mindent... kockázatos,

És úgy látszik, az ember inkább optimista,

Nagyon is el van telve önmagával,

Mert hát mi is volna más ez a bizalom,

Mint a bizalom önmagunk felé?

Az ember ma meg van győződve arról,

Hogy minden az ő kicsinyke kezében

Összpontosul, válik azzá, ami.

Holott ez egyáltalán nem biztos, hogy így van.

Voltak, akik őszintén hittek abban,

Hogy van, aki segít... netán lesújt,

Hogy van valamiféle kötelesség,

Ami alól nem érdemes kibújni,

Jobb elvégezni, mert különben többszörös

Súllyal nehezedik rá a...

Nevet, elgondolkodik, leül az egyik fotelbe, miközben Károly és Gabika még mindig küzdenek a süteményekkel, egy öngyújtót forgat a kezében

Egy név motoszkál a fejemben

Folyamatosan.

És hogyha olyan életet lehetne élni,

Mint amilyen azé az emberé volt,

Talán még a zenéhez is visszatálnék,

Vagy megszánna, és az találna vissza hozzám,

Ki tudja... bármi elképzelhető.

Csak hogy mi túl racionálisak vagyunk ahhoz,

Hogy olyan életre legyünk hivatva.

Azt mondják erről az emberről, hogy szerencsétlen

Volt, bár szerintem ez átgondolásra érdemes.

Cigaretta vesz elő, feláll, arrébb megy, rágyújt

Az átok súlyát nehéz elviselni.

De még mindig jobb, mint a tehetetlen

Vergődés, szűkülés, bizonytalanság.

Szünet, néhány másodpercig nézi az asztalnál ülőket, aztán visszafordul, a cigarettával babrál

Ez az ember véletlenül megölte az apját,
Aztán az anyjával hált éveket.
És ami legborzasztóbb: boldogan.
Az anyai öl melege elringató,
S elringatóbb, ha semmire sem kötelez. *(Beleszív a cigarettába)*
És persze gondolkodni kezdett.
Csatákban győzött, rejtvényeket fejtett.
Lenyűgözte a körülötte élő

Embereket, s ezt nem lehet büntetlenül, *(Halkabban)*
Nem lehet büntetlenül...

Szünet, enyhén mosolyog

De persze ugyanakkor szerencséje is volt,
Mert tisztában volt azzal, hogy mi vár rá. *(Felismerésszerűen)*
Előbb megélni az ítéletet,
Mint hogy magát a bűnt megtette volna...
Hm... van ebben valami természetellenes.

Szünet

Mi nem vagyunk képesek csak egyféleképpen
Olvadni ezt a történetet,
De vajon akkor mit gondoltak erről? *(Beleszív a cigarettába)*
Az ő tragédiája nem
A gyilkosságban keresendő, azt hiszem.
Továbbment, és nem állt meg –
Ez mindenféleképpen tiszteletre méltó!
Nem ült le ott az útelágazásnál,
Nem várta azt, hogy teljenek az évszakok
Maguktól lassan, értelmetlenül,
Pedig tudta: ha bárkit is megöl,
Az a bárki akár az apja is lehet,
De vállalta ezt a kockázatot.

Leemel egy könyvet, megnézi, majd visszarakja.
Szünet. Károly megtörli a kezét, majd Lajosra néz

Egy érzékszervet elveszítve minden
Tisztább lett számára, egyöntetűbb.
Azt hiszem, már tudta, hogy mit akar.

Szünet

KÁROLY
Mondd csak, Lajoskám, mire céloz ezzel?
Úgy értem...
LAJOS *(közbevág)*
Csak arra gondoltam: az emberek

Nem nagyon tolerálják azt, ha náluk
Valaki magabiztosabb, erősebb.
Azt egy idő után vagy megvakítják –
Vagy gyorsan megvakul magától. *(Károlyra néz)*
A többi érzékszerv aztán kiélesedve
Már alkalmasabb a megismerésre.

Szünet, beleszív a cigarettába, majd undorodva pillant rá; az asztalhoz lép és elnyomja.

KÁROLY

De ez a történet, hogy jön most ide?
Már megbocsáss, de máshogy nem tudom
Érteni, hogyha te...

LAJOS *(közbevág)*

Ó, én nem vagyok ennyire szerencsés,
Én nem vagyok ilyen erős személyiség.
Igazából azért jutott eszembe,
Mert hetek óta bántja valami
A fületem... egy zúgást érzek itt belül;
Fokozatosan, egyre erősödik.
Azt hiszem, legtöbbször hajlamosak
Vagyunk magunkat is ilyennek látni, *(Enyhe mosoly)*
De hát vajon törvényszerű-e
Az, hogy velünk is ilyesmi történne egyszer?
Apám már néhány hónappal korábban
Tisztában volt vele, hogy vége van,
Hogy meg fog halni. És módszeresen
Készült föl a halálra. Annyira
Sok ideje volt a felkészülésre,
Hogy nem is az az ember halt meg márciusban,
Aki októberben megtudta, hogy beteg.
Egészen odáig merészkedett,
Hogy előre megvásárolta a koporsót...
Idehozatta és belefeküdt. *(Erőtlenül, de elfojtva, értetlenül)*
Belefeküdt, hogy kipróbálja, hogy
Elég kényelmes lesz-e hosszú távon...
KÁROLY *(zavart-ingerülten, feláll)*
Most provokálni akarsz... vagy mi ez?

Csönd, visszaül

Apád döntése volt, én nem tehettem
Semmit! *(Szabadkozva)* Egy-két héttel a halála előtt
Felhívott bent az irodában.
Meggörgette, hogy tudnék-e segíteni.
Mondd meg, mit kellett volna tennem?

LAJOS *(értetlenül)*

Hogy tudnál-e segíteni?

KÁROLY

Ez volt a mániája,
Hogy biztos kényelmetlenül... *(Kívár)*
Nézd, végül is, meg lehet érteni...

LAJOS *(ingerülten)*

Miről beszélsz?

KÁROLY

Mondd meg, mit kellett volna tennem?

Szünet, visszaül, majd halkán, Lajos elképedve figyel

Az egyik legközelebbi barátom,

Ráadásul a nővérem férje volt.
Aztán, egyszer csak, egyik nap bejön
Leaszott arccal, hidegen, kimérten,
De mégis tiszta elszántsággal a szemében. *(Elgondolkodik, Lajosra néz)*
Olyan tisztasággal, ami belőlünk
Hiányzik, és azt hiszem: sose lesz meg. *(Kívár, Lajos bólint)*
Egy haldoklóval, kérdeztem magamtól,
Mit lehet kezdeni?
El kellett volna utasítanom?
LAJOS *(nevetve, értetlenül)*
Lehet.
KÁROLY
Lehet?

Szünet

LAJOS
Elképzelem, ahogy először
Még csak barátkozott a gondolattal.
A félelem lassacskán indulattá
Nő, aztán elszántsággá alakul. *(Kívár, majd más hangon)*
Aztán közeledik, és belelép, leül.
A szélességet méregeti, majd
Végigsimítja a bélést belül.
Egyszerre otthon és otthontalanság.
Viszolygás és öröm – ahogyan lassan hátradől.

Szünet, majd enyhe cinizmussal

Hm. Mintha most megmozdult volna bennem
Valami, majdnem elérékenyültem.
De persze csak magamtól, csakis úgy lehet. *(Károlyra néz)*
Jól gondolom, hogy ezt te tökéletesen
Érted?

Károly először nem válaszol, megdöbbenve néz, Gabika eszik, rövid csönd, Lajos az asztalhoz lép, tölt magának egy pohárba, iszik, folytatja

Már gyerekként sem értettem, hogy
Hogyan lehet valaki temetkezési
Vállalkozó.
Illetve értettem én pontosan,
Nagyon is pontosan, csak rólad... valahogy...
Ne haragudj, de valahogy nem hiszem el!
Elképzelem, ahogy te állsz; *(Károlyra néz)*
Az emberek bejönnek;
És te azt mondd nekik: tessék csak körbenézni,
Amelyik tetszik, tessék kiválasztani,
Márványt, vagy sima kőlapot,
Betűtípust...
KÁROLY *(közbevág, köhécsel, mintha a torkán akadna a falat. Ingerülten)*
Akárhogy is próbálkozol... *(Lehalkítja a hangját)* Lényegtelen.
Jól gondolod. Én tökéletesen
Értem, mert a halál az egyik leghétköznapibb
Dolog – nincs benne semmi meglepő.
LAJOS *(járkál)*
Azt hiszem, vitatkoznom kell veled,
Pedig nem vitatkozni jöttem, esküszöm.
Csak hát, az idegek fáradtak, feszültek;
Az ember már-már ösztönszerűen
Kap az alkalmon, hogy elmondja, mit

Is gondol, mit is érez... mintha már
Nem is volna több alkalma elmondani.

KÁROLY

Kérlek szépen...

Szünet, Gabika eszik.

LAJOS *(bólint)*

Egy időben rendszeresen kijártam
A temetőbe, nagyjából hetente.
A hosszú fason végighaladva
Sokáig figyeltem a gyászolókat,
Morzsákat gyűjtöttem... emlékeket.
Az arc árulkodik leginkább, és a kéz,
A kéz, igen, és a mozdulat gyorsasága,
Ahogyan a virágokat lerakják,
Ahogy szemet törölnek elérzékenyülve.
A mozdulatok csak ritkán hazudnak.
Sokszor odaálltam a gyászolók közé,
Minthogyha ismerném, akit temetnek
Éppen. Bevallom: volt, hogy sírtam is,
És megdöbbenett az a tisztaság,
Ami pár másodpercre elragadja
Az embert.

Az egyik ilyen alkalommal egy
Kisgyereket temettek... mint utóbb
Kiderült. Beléptem a gyászolók közé.
A szertartás után mindenki indult.
Egy nő szólított meg, jött oda hozzám,
És megkérdezte: honnan ismertem
A fiát, aki alig múlt öt éves...
Az arca szinte mosolygott, s a kéz,
Amellyel megfogta a felkarom,
Egyszerre volt erős, bizonytalan.
Arra nem emlékszem, mit válaszoltam,
Talán azt, hogy... orvos vagyok, igen...
Úgy emlékszem, hogy összevissza
Habogtam-hebegtem... de ő olyan
Kedvesen nézett, hogy egy idő után
Már úgy éreztem; jobb, ha hallgatok.
Azt hiszem, valami olyasmiről
Beszélt, hogy háromévnyi szenvedés után,
Tudja, a halál megváltás lehet.

Szünet, cigarettát vesz elő, megint undorodva néz rá, de mégis rágyújt. Károly gyanakodva figyel.

Aztán kézen fogott, s a rokonokhoz
Vezetett – én nem tudtam ellenállni.
Nagyon furcsa volt, hogy rólam beszélt,
És úgy éreztem, nemcsak én vagyok
Zavarban. Idős arcok kétkedéssel
Figyeltek, mintha éreznék, hogy nem vagyok
Odavaló, miközben az anya
Közelebb húzódott... belém karolt;
Éreztem, hogy egyre erősebben szorít,
Mint aki eldöntötte: sosem enged el.
Később elindultunk a fason.
Néhány percig mentünk, egy szót se szólva,
Aztán egyszer csak hirtelen megállt;
Nem nézett rám, csak úgy, maga elé meredve
Mondta, hogy jól tudja: én nem vagyok
Orvos, s valójában semmi közöm
A fiához, akit ma eltemettek.
Borzongtam, de ő ismét megszorított,
És csak annyit mondott, hogy: köszönöm.

Szünet

Még mosolygott, mikor már távolodtam.
Emlékszem, rázott a hideg, ahogy
Haladtam kifelé a hosszú fasoron.
Minden levél levéllé változott.
Minden sírkő sírkő lett hirtelen...

Gabika elejti a süteményt, ami a kezében van, felsikolt, feláll, lesodorja az egyik tányért, ami a földön összetörik. Láthatóan összekente magát – Lajos arcán enyhe mosoly, érdeklődve figyel, dohányzik. Éva bejön, az ajtóban áll meg, onnan figyeli a többieket, kissé ijedt tekintettel, majd Gabikához lép, elkezdé összeszedni a leejtett dolgokat.

GABIKA

Úristen, a ruhám, segíts már! (Károly felé)
Most nézd meg, hogy nézek ki! Mit csináljak?
Ezt nem hiszem el... ezt nem hiszem el!

Teljesen kiborul, az arcába temeti a kezét, zokogni kezd.

KÁROLY (Gabikához)

Ne kezd te is! (Végigméri) Nem történt semmi baj,
Csak könnyörgök, hogy ne zokogj; különben...

Gabika még jobban sír, hosszan.

LAJOS

Lassan most már én is megéhezem.
ÉVA (felnéz, lemondóan)
Lajos...
LAJOS (Évára néz, mosoly)
Bárcsak annak volna ez a jele,
Hogy képes vagyok még
Kiborítani az embereket.
Ez a reakció talán még igazolja azt,
Hogy létezem, hogy itt vagyok.
Minden szűrődik befelé,
De jót adnom, úgy látszik, hogy már nem lehet.

Gabika tovább sír, Károly elemel egy szalvétát, törölgetni kezdi Gabika ruháját.

KÁROLY

Na, jól van... semmi baj. Nincs semmi baj!

Szünet, Gabika tovább sír, majd kirohan

Téged csak ez az, ami kielégít,
A hiábavalóság fölelmegetése?

Miközben Lajos beszél, csöngetnek, Éva megy, ajtót nyit, egy harmincas házaspár jön be, Lajos is megáll egy pillanatra, aztán

folytatja. Éva ki a konyhába.

LAJOS

Hát, egy idő után nincs más kiút.
Tisztában kell lenni a képességeinkkel. *(Int az érkezőknek)*
Mondd, Andriskám, nem így van?

András, bár láthatóan fogalma sincs, miről van szó, helyeslőleg bólint

Én például, nem tudom azt csinálni
Tovább, amit ez idáig csináltam,
Így biztosan kell keresni valami mást.
Szünet, ismét tölt magának, iszik

Aztán csak telik az idő.
A csönd néha megvicceli az embert;
Önmagára irányítja tekintetét.
Minden esetben választani kell,
S most már *(Károly felé)* – csak hogy egy példával is éljek –
Egészen biztosan tudom, hogy a
Hangnemválasztás volt a baj.
Mármint, hogy megpróbáltam hangnemekben
Gondolkodni, pedig hát: nem lehet
Hangnemekben gondolkodni...
Nem is szabad
Gondolkodni! A zene jó esetben annyi, mint
Nem gondolkodni semmiről.

Szünet

MARIANN

Éva... Karcsi... Sziasztok. *(Lajoshoz megy, arcon csókolja)*
Lajoskám, azt hittem, nem leszel itt.

Károly nem szól, csak int, az asztalon babrál egy szalvétával, ideges.

LAJOS *(int, tagadólag)*

Hát, úgy alakult, hogy mégis itt vagyok,
De... van, aki nem örül annyira nekem,
Mint te – de végül is, megértem.
Nem lehet mindenkinek egyformán örülni. *(Bólint, majd Mariannra néz)*
Milyen csinos vagy. *(Végigméri)*
Az az igazság, hogy mindig csinos vagy.
Túlságosan is az. *(Andrásra, majd Károlyra néz)*
Nem igaz?

Mariann mosolyog, áll, Lajost nézi.

KÁROLY

Már kezdem érteni, mi a bajod,
Hogy mi ez a már hetek óta tartó
Frusztráció, de nem ragasztod át
Ránk, abban egészen biztos lehetsz!
A tehetetlenség nem ránk tartozik,

Így nagyon kérek, hogy kímélj meg ettől... *(Ingerülten)*
Ma itt a kibaszott születésnapomat
Ünnepeljük, és anyád igazán kitett
Magáért, nem hagyom, hogy ezt is elcseszd! *(Lajosra néz)*
Azt hiszed, hogy ez csak neked okoz
Gondot? A feldolgozás csak neked nehéz?
LAJOS *(közbevág)*
Igen, igen... De mi van, hogyha mégis?
KÁROLY
Mi mégis?
LAJOS *(közben kezet fog Andrással, bólint, beleszív a cigarettába)*
Ha mégis lehetetlen a feldolgozás?
KÁROLY
Kímélj meg ettől, kímélj meg az összes
Frusztrációtól, amit nem tudsz levezetni
Sem a zongorán... sem valami nőn.
Mi lenne, hogyha egyszer nem rólad beszélénk?

Károly feláll, kimegy a konyhába. Szünet. Az érkezők a kabátjukat veszik le, felakasztják, András rágyújt; Mariann csak áll, Lajost nézi.

MARIANN
Csak egy kicsit fogd vissza magad...
LAJOS
Nem mondtam semmi rosszat. *(Andrásra néz)* Vagy igen? *(Tagadólag int)*
Na tessék. Hozzád is milyen kedves vagyok.
MARIANN *(közelebb lép Lajoshoz, megigazítja az ingét a nyakánál)*
Tényleg azt hittem, hogy nem leszel itt. *(Kívár)*
A múlt hét szombatára meghirdetett
Koncerted elmaradt... miért?
Hívhattál volna, hogy ne menjek,
Tudod jól, hogy amikor csak tudok...
LAJOS
Nem érintkezem senkivel és semmivel,
Ha megtehetem, elkerülök mindent.
Nem lettem volna képes játszani.
Tudod...
MARIANN
Tudom, tudom... sosem felejttem el,
Hogy félévente le kell mondani
Egy koncertet, nem? – Ez a minimum,
Vagy nem ezt mondtad egyszer?
Lajos helyeslőleg bólint, iszik

Mikor játszol nekem valami szépet?
LAJOS *(végigméri)*
Te vagy még az egyik, azok közül,
Akinek tiszta szívből tudnék játszani –
Ha volna még szívem. De ahhoz meg kéne keresni,
Hogy van-e még egyáltalán.
És, hogyha neked játszának,
Előtte neked kéne megkeresni.

Mariann nevet, Lajost nézi, majd el a konyhába. Szünet

ANDRÁS
Elmondod, mi a baj?
LAJOS *(kissé mentegetőzve)*
Az előbbi... szóval... ne vegyél túlságosan komolyan. *(András biccent)*
Amúgy... az segítene bármin is? *(Kívár)* Bárkin is?
ANDRÁS
Nem tudom. Rajtad segítene?

LAJOS

Hát, te vagy az orvos, nem én.

ANDRÁS *(láthatóan nem hiszi el, amit Lajos kérdez)*

Igen, hematológus...

LAJOS *(legyint)*

Az most lényegtelen.

A lelkekhez még mindig sokkal közelebb

Vagy, mint amennyire én valaha is leszek. *(Kivár, gondolkodik)*

Nem tudom... ez gyengeség vagy erő,

Hogy lassan mindentől távol érzem magam?

A konyhából nevetés szűrődik be.

ANDRÁS

Ráérsz valamikor játszani egyet?

LAJOS

Mármint... hogy...

Közben bejön Károly, rágyújt, leül az asztalhoz, Lajos figyel.

ANDRÁS

Tudod, bábuk a táblán. Feketék. Fehérek. *(Lajos csak mosolyog, biccent)*

Régebben egész hétvégéket ültünk

Végig egymással szemben,

És akkor nem beszéltem ilyen...

LAJOS *(közbevág, félvállról, mosolyogva néz Andrásra. Közben Károly felé lép, elnyomja a cigarettát)*

Mert még képes voltam a hallgatásra.

És a beszéd talán már csak ürügy,

Hogy azt, ami csak űr, senki ne lássa...

Szünet, Károly dohányzik, András gyanakodva figyel, Lajos áll, Károlyt nézi, majd lassan közelít és hajol oda Károlyhoz, elnyomja a cigarettát

Még meg se kérdeztem, amit akartam:

Te kipróbálnád, hogy kényelmes-e?

KÁROLY

Mi van?

LAJOS *(cinikusan)*

Belefeküdnél? – a kísértés,

Szóval, elismerem, hogy elég nagy lehet.

Ha nekem lehetőségem adódna, biztos...

KÁROLY *(ingerülten)*

Hogy hova feküdnék bele?

LAJOS

Hm, milyen szerény vagy. Vagy csak... feledékeny? *(Gúnyos mosoly)*

Károly felpattan, Lajos feltartott kézzel, szabadkozva hátrál.

KÁROLY

Ezt kibaszottul megkeserülöd.

Nagyon hamar.

LAJOS

Kétségkívül. Teljesen igazad van.

És érdeklődve várom, hogy mi lesz.

Egyikük sem szól, közben Éva, Mariann, valamint Gabika is bejön, összevizezett ruhával, szipog, körbenéz, leül, int Andrásnak, nem szól. Károly is leül. Néhány másodperc csönd – majd Gabika megtöri az arcát, és még egy süteményt emel el a tányérról, enni kezd, kissé mohón, mintha nem történt volna semmi. A többiek hallgatnak, nézik. Károly elfordul, dohányzik. Mariann Andrásra néz, aki csak int a fejével, tagadólag. Éva az ajtóban áll.

LAJOS (*gúnyos mosoly, elveszi a poharát az asztalról*)

Az egészben a legrosszabb talán,

Hogy egyre inkább szomjazzuk a változást.

Pff... végignézek rajtatok, és magamat

Látom – és csak reménykedek, hogy van menekvés. (*Kivár, majd mosolyogva*)

Egészségetekre!

KÁROLY (*elképedve, ingerülten*)

Igazából most meg kéne, hogy üsselek.

Úgy tűnik, apád nem tette elégszer,

De egy felnőtt embert még sincs jogom

Megütni. Ahhoz túl öreg vagyok

És fáradt, hogy veled vesződjek hosszú távon!

Csak szeretnéd magadat látni bennünk,

Vagy csak azt hiszed, hogy látod magad,

Holott, megkockázatom: semmit se látsz,

Semmit sem érzel. (*Évához fordul, feláll*)

Ne haragudjatok, mi most megyünk.

Megfogja Gabika karját, szinte felrántja a székről, aki meglepődik, sajnálkozva néz vissza, veszik a kabátjukat, majd kimennek. Éva csak áll, hosszan nézi Lajost, aki dohányzik, nem szól. András és Mariann értetlenül figyelnek. A szín lassan elsötétedik – az Op. 119-es a-moll bagatell szól.

HARMADIK KÉP

A zene lassan elhalkul; ugyanaz a szoba, mint az első képben. Ági a fotelben ül, cigarettázik, Lajost nézi, aki áll, egy hamutálat forgat a kezében, elejti, majd fölveszi, közben a zongorához lép, fölemeli a takarót, benéz alá, de azzal a mozdulattal vissza is hajtja, majd Ágira néz, enyhe mosoly, újra odalép a zongorához, mintha barátkozna vele.

ÁGI

Tudod, mennyire megbántottad ezzel?

LAJOS (*legyint*)

Károly egy pillanatig sem érdekel,

Majd alszik egyet rá, és elfelejti. (*Gondolkodik*)

Vagy nem felejtí el. De az sem érdekel.

Amúgy meg, észre kellett volna vennie:

Ez, igazából, rám vonatkozik –

Persze, ez nem von el az érdemeiből.

ÁGI

Aha. Csakhogy én nem róla beszélek...

LAJOS

Hát akkor meg kiről?

ÁGI

Minket bántasz meg ezzel, érted?

Anyát és engem. De legfőképp anyát.

LAJOS

Rögtön a fejedelmi többes, ezt már szeretem.

Ha büntudat, hát legyen büntudat,

Legyen hát teljes és tökéletes,

Még véletlenül se érezzem jól magam

Azért, mert elértem, hogy ez a seggfej

Ne szívja ott a levegőt, ahol

Apám is szívta egyszer.

Szünet

ÁGI

Apám is szívta egyszer. – Hogy lehetsz
Ennyire önző? Mért sajátítasz ki mindent?

Lajos kérdően néz, nem válaszol

De egyébként sem értelek...

Mit foglalkozol ilyenekkel? Minek?

Csak fárasztod magad, csak elbutítod.

Az egyetlen, mi igaz volt, az az,

Hogy minden, amit magaddal csinálsz,

Természetellenes.

Néha az a benyomásom, hogy teljesen

Ostoba vagy – holott tudom, hogy nem vagy az.

Lajos ismét benéz a takaró alá, Ági nézi

Most mit csinálsz?

Rövid csönd. Erőteljesebben

Mit csinálsz?

LAJOS

Néha még őszintén eszembe jut,

Hogy le kéne ülnöm ide, elé, *(Ellép a zongorától, mintha égetné)*

És nem gondolva semmire, csak úgy,

Játszani, de aztán valami mindig eltántorít.

Az emberek együgyűsége sokszor

Megmozgat bennem ezt-azt... feltűzel, *(Vállvonogatva)*

De úgy látszik, hogy én is változom;

Nem tudok már függetlenedni.

Azt hiszem, hogy hamar kifáradok.

Ránézek erre az... eszközre, és

Megrémiszt a feketesége, mintha

Nagyon nagy súlya volna... mintha túl

Nehéz volna ahhoz, hogy elviseljem.

Pedig nem eszköznek kellene lennie,

Hanem valami súlytalannak,

A lehető legegyszerűbb dolognak,

Ami érezhető, átélhető...

Ami bizonyos értelemben meghódítható,

De merev, végtelenül idegen...

Így elhatároztam, hogy megszabadulok

Tőle.

ÁGI (rémült arccal)

Ezt meg hogy érted?

LAJOS (félvállról)

Van valaki, aki jó pénzért megveszi.

Ha minden igaz, már ma jönnek érte.

ÁGI

Hetek óta azt hittem, hogy csak szórakozol,

De vigyázz, mert kezdem elhinni az

Ellenkezőjét! *(Gondolkodik)*

Te vagy túl nehéz, hogy magadat elviseld.

A baj csak az, hogy ha ilyeneket

Mondok, azzal biztos, hogy nem segítek.

Vagy felmagasztallak, vagy összetörlek.

Igazán komoly dolgokban úgysem lehet

Segíteni. Ezt megértettem, amikor

Zsófi megszületett.

Közben feláll, Lajoshoz lép, kiveszi a hamutálat a kezéből, elnyomja benne a cigarettát, majd az asztalra teszi. Lajosra néz, megsimítja az arcát, elmosolyodik, majd újra pakolni kezd, összeszedi a még padlón lévő papírokat. Lajos egy darabig nézi, aztán tétovázva leül a fotelbe

Tudod, én értelek is, meg nem is.
Egyszerre vagyok bosszús és nyugodt...
Mint manapság a nők – és kiszolgáltatott. (Kivár)
A választás kényszerúsége tesz
Minket igazán kiszolgáltatottá.
Te pedig amúgy is folyamatos
Választás elé állítasz, és gondolom,
Hogy nemcsak engem. (Felnéz)
Vagy tévedek? (Kivár, majd ingerülten) Mondd, hogy így van,
Vagy különben most rögtön felpofozlak...

Lajos mosolyog, nem válaszol. Ági más hangon

Egyébként szeretem, amikor ilyenekről
Beszélsz, mikor ilyen példákkal élsz,
Hisz kár volna tagadni, hogy ezek vagyunk mi, nem?
LAJOS
Most te vagy, aki gúnyolódsz.
ÁGI
Miért, csak nektek van jogotok játszani?
A férfiak büntetlenül szórakoznak,
Hódítanak, csatáznak, elrabolnak,
A következményeket meg viselje más...

Szünet

Oidipuszról beszéltél, ugye?
LAJOS (*meglepődve, majd kissé unottan*)
Igen, róla beszéltem. És?
ÁGI
Hát, óriási! Könnyű kiragadni
Valamit, és igazolni, hogy működik...
A szájjzed szerint tökéletes,
Látszólag nem hiányzik semmi, kész.
Csakhogy a történet nem teljes így.
A férfiak amúgy is hajlamosak erre,
Mert azt hiszik, hogy úgyse vesszük észre,
Hogy ha valami hiányzik... Az ostobák –
Mondjátok, de nagy ritkán jön a meglepetés. (Kivár)
Hát, gyakorolj egy kis önkritikát!
LAJOS (*bólint*)
Van, hogy a férfiak sem veszik észre...

Ági elmosolyodik, abbahagyja a pakolást, megfog egy széket, közelebb rakja Lajoshoz, leül, cigarettát vesz elő, rágyújt.

ÁGI (*Lajosra néz, úgy mondja*)
Nézz rám, és mondd meg, kire nézel.
LAJOS (*odafordul, majd értetlenül*)
Rád nézek. Kire néznék?
ÁGI

És mit látsz, hogyha ide nézel?
LAJOS (zavartan)
Téged?
ÁGI
Nem érted. Mit látsz, hogyha ide nézel?
LAJOS
A húgomat...
ÁGI
És, mit látsz még ezen felül?
LAJOS (*gondolkodás után*)
A keresztlányom anyját?
ÁGI
Ezen felül?
LAJOS
Egy férjes asszonyt...
ÁGI
Igen?
LAJOS (*cinikusan*)
Egy boldog férjes asszonyt?
ÁGI
Igen...
LAJOS (még inkább cinikusan)
Egy boldogtalan férjes asszonyt?

Szünet, Ági nevet

Egy...
ÁGI (közbevág)
Igen, valakit, aki szereti a bátyját,
De lehet, hogy én nem leszek olyan
Erős, hogy feláldozzam magam érted. (*Szinlelt meglepettséggel*)
Ha jól látom, eddig senki se volt
Ilyen erős – és lehet, hogy én se vagyok!
Tudod, miért nem?
LAJOS
Hát, nem biztos, hogy tudni akarom.
ÁGI (nevetve)
Drágám, csakhogy ezt nem te döntöd el!

Rövid szünet, komolyan

Talán nem akarok már ilyen erős
Nő lenni, elegendem van az erőből,
Csak egy órányi gyengédségre vágyom,
De valójában nem kapom meg évek óta senkitől. (*Beleszív a cigarettába*)

Szünet

LAJOS
Sokat dohányzol...
ÁGI (gúnyosan)
Ez nem áll jól. (*Az ablakhoz megy, kinyitja*)
LAJOS (*enyhe mosoly, követi a szemével*)
Miért van, hogy a nők bizonyos kor után
Minden szót, minden mozdulatot támadásnak
Vélnék, vagy meg vannak győződve arról,
Hogy a másik fél csak rosszat akarhat?
Néhány perce gyengédségről beszéltél,
De hová lesz a gyengédség a nőkből?
ÁGI
Talán nem él magától. Talán

Öntözgetni, ápolni kell ahhoz,
Hogy átvészeld, életben maradjon. *(Beleszív a cigarettába)*
LAJOS *(élccel)*
Sokat dohányzol.
ÁGI *(ingatja a fejét, némi játékossággal)*
Csak akkor, hogyha nálad vagyok.
Tudod... otthon, a gyerekek miatt...
Pedig néha az is eszembe jut,
Milyen jó volna leinni magam,
Kicsit szabadjára engedni még a testem...
LAJOS *(halkan nevet)*
Ne fogd vissza magad;
Kíváncsivá teszel...
ÁGI *(Lajosra néz)*
Hülye.
LAJOS
De komolyan...
ÁGI
Igen? És mire vagy kíváncsi?
LAJOS
A körülmények ne zavarjanak –
Attól még érdekelsz. Még akkor is,
Ha nem is hiszed el. Érdekel.
Érdekel, hogy mi okoz örömet
És bánatot. A szélsőségeket
Meséld... *(Megnyomja)* azt, hogy valójában mi van veled.

Szünet, Ági a konyhaajtóban áll. Szikáran

ÁGI
Ez most komoly?
LAJOS
A lehető legkomolyabb.
ÁGI *(először csak nevet, zavarban van, de Lajos érdeklődve nézi)*
A hét csúcspontja az... amikor úszni
Megyek, és szoktatom magam a hűvös
Vízhez. A mellem ilyenkor kemény lesz,
Átjárja valami enyhe bizsergés...
Minden tempó újabb lökést ad, és
Órákon át siklok így a vízben.
Aztán lemasszírozatom magam.
Hosszú márványlépcső vezet föl
A teremig, ahol csak függönyökkel
Vannak elválasztva a bokszok. *(Beleszív a cigarettába)*
A férfi, aki csinálja... nem épp az esetem.
Először, amikor ott álltam a
Hosszúkás fehér padnál, és mutatta,
Hogy csak feküdjek föl; nem hittem el,
Hogy ebből valami jó is kiszülhet. *(Enyhén nevet. Innentől tagoltabban)*
Emlékszem, a műbőr nagyon hideg volt,
A testem pedig még enyhén vizes.
Lehúzta a hátamról a törülközőt.
A bőromon régóta kiütések vannak...
Tudod jól... és önkéntelenül is
Zavarba jöttem... fészkelődtem is kicsit,
De csak annyit mondott, hogy feküdjek nyugodtan,
Ne mozogjak, mert... csakis úgy lehet jó. *(Kívár)*
Annyira tompa hangon mondta ki,
Látszólag minden érzéstől mentesen,
Hogy dideregni kezdtem, és
Csak vártam, hogy megismétlődik az
A kellemetlen érzés, de aztán valami más jött.
Amint hozzám ért, bizseregni kezdtem.
Először csak a hátamat öntötte el
A forróság, mely lassan szétterült,
Egészen mélyen, a lábam hegyéig érve...
És éreztem, hogy széthúzza a testem,
Hogy fekszem, mint egy kő, és mégis élek.
Aztán lassan mindenhová kiterjedt.

Szünet

Amikor vége lett, alig bírtam felállni.
Tudtam, hogy tudja. Nem is volt vita.
Rá se kellett nézzek, hogy tudjam: arra gondol,
Hogy legszívesebben visszafeküdnék,
S akár többszörösét is kifizetném
Annak, amit a pénztárban fizettem – *(Halkan nevet)*
Vagy akár mást is odaadnék... nem is tudom.
Bár, lehet, hogy csak én gondoltam ezt.
Azt hiszem, szégyenkeztem amiatt,
Hogy tudtam: lényegileg azt csinál, amit akar...
Illetve... azt tehetne velem, amit csak akar.

Szünet, beleszív a cigarettába

Majd elhúztam a függönyt, és kiléptem.

Egy ütemet kihagy, az asztalhoz lép, elnyomja a cigarettát

Egy vékony, harmincas nő lépett oda,
S mielőtt elhúzta volna a függönyt,
Rám nézett. Azt hiszem... csodálkozott.
Nem értettem ezt a tekintetet.
Utána néztem, de a függöny összezárult
És én csak álltam... nem tudom, milyen
Hosszan... csak álltam. *(Kívár)*
Aztán a márványlépcsőn mentem lefelé,
A hátam még mindig enyhén bizsergett.
A nő tekintete azonban megzavart,
S csak akkor értettem meg, amikor
A kabinokhoz értem. Ott egészen
Kicsinyke tükrök vannak, amelyekben
Nem látszik más, csakis az arc.
És nekem... egyszerűen mosolygott az arcom.

Szünet

LAJOS (Ágira néz)
Na és a férjed?
ÁGI (gúnyos nevetés)
Ezt most komolyan kérdezed?
Hiszen jól ismered Zolit...
LAJOS
Ami azt illeti, egyáltalán
Nem ismerem.

Rövid csönd

ÁGI (halkabban, lemondóan)
Én igen.

Szünet, Ági ismét rágyújt, majd teljesen más hangon

De... kivel beszéltél telefonon?

LAJOS

Hogy jön ez ide?

ÁGI (nevetve)

Te jóisten, te tényleg bajban vagy!

Abból, ahogyan reagáltál,

Gondolom, egyértelműen leszűrhetem:

Nem azzal beszéltél, aki majd megveszi a zongorát.

Valami azt súgja, hogy nem ez az,

Ami legjobban szorít ott belül...

Jól gondolom?

LAJOS

Egyszerre több dolog zavar.

ÁGI

Igen, ez általában így van.

Szünet, Lajos föláll, Ágihoz lép, kiveszi a cigarettát a kezéből, beleszív, arrébb lép, az ablakon bámul kifelé.

LAJOS (kedvetlenül)

Tulajdonképpen mire vagy kíváncsi?

ÁGI (*gondolkodik, visszaül*)

Nem is tudom, beszélj.

A bátyám vagy, így hiába vagy ilyen,

Én kiszedem belőled, akkor is,

Ha vállalnom kell a kockázatot.

LAJOS

Milyen kockázatot?

ÁGI

Hogy kiábrándulok belőled.

LAJOS (*Ágira néz, enyhén nevetve*)

Hm. Komoly veszély fenyeget?

ÁGI

Elég komoly.

Szünet

LAJOS

Miért?

ÁGI

Ezt nem mondom el. Majd megérted.

Beszélj, aztán majd eldöntöm, hogy mi legyen.

LAJOS

És az esélyeim?

ÁGI

Jók is, meg rosszak is,

Azt hiszem, ötven-ötven százalék... (*Lajosra néz*)

Ami, ha belegondolsz, biztató.

Lajos mosolyog. Beleszív a cigarettába. Szünet

LAJOS

Holnap lesz pontban egy hónapja, hogy

Hazajöttem a berlini koncert után...

ÁGI (*közbeváág*)

Emlékszem, hogy szürke inget viseltél,

Fent voltál nálunk este; szürke volt az arcod is.

LAJOS

Ühm. (*Kivár, Ági nem szól*)

Tudom, hogy szürke volt az arcom, most is az.

Azóta az.

Szünet, Ágira néz, mintha várna valamilyen választ, aztán visszafordul

Hazamentem, miután nálatok

Voltam, de nem igazán bírtam megnyugodni.

Nyúzott voltam, szájalmasan

Elesett, mint egy fegyver,

Amit használtak, és amivel ölte. (*Kihagy egy ütemet*)

Így indultam neki az éjszakának;

Dühösen, de inkább kedvetlenül

Ereszkedtem alá a félhomályban,

Elhagyva szavakat, végül indulatot

Söpörve el magam elől egy mozdulattal.

A lépcsóházban még visszhangra vártam,

Sarokba szorított alakra,

Aki megmenthető,

De... csak a küszködő sötét.

Szünet, enyhe undorral

Az utcán azonban már émelyített

A busz-göngyölte aszfalt dupla csikja,

A korlátokról pattogzó zománc,

És hogy a város túlrejt gyümölcsként

Csak tehetetlenül rohad tovább.

A fehér fénytől meg csak izzadok

Általában, mintha vallatás volna az út. (*Kivár*)

A Baross utcáig mentem a villamossal,

Aztán át, keresztbe a Kálvinig, gyalog.

És elfogott valami nyugtalanság;

Bármily furán hangzik, de lélegezni

Akartam, beleszippantani a

Városba, valahogy... egy hét után,

Akárhogy is szeretném elfelejteni,

Mindig be kell valljam magamnak, hogy hiányzik.

A koncert után interjút készített

Velem egy riporter, és az járt a fejemben.

Leültünk a sajtószobában, és

Ő csakis dicsért, alig kérdezett. (*Kivár*)

Figyeltem az arcát, ahogy beszélt,

Ahogy semmitmondóan kiemelt

Bizonyos részeket...

A Cisz-moll szonátát dicsérte. (*Mosoly*)

Hm. Dicsérheti is, mert gyönyörű.

Az Allegretto tétel könnyedsége, mint

Egy híd, ível át az első és a zárótétel között...

Na, pont ez az, ami nálam hiányzott.

Már ott, a teremben éreztem azt,

Hogy valami elmondhatatlanul zavar,

Hogy sehogy sem működik a kezem

Úgy, ahogy működnie kellene... lehetne.

Hogy a hangokat nem leütni kéne,

Hanem... valami mást tenni velük;

Amire, úgy tűnik, hogy képtelen vagyok. (*A homlokát ráncolja*)

Talán az első sorban... bal felől...

Egy nő folyamatosan krárogott,

Ütemszerűen, akárcsak én;

Haladt előre szárazon, kimérten,

És egyszer csak azon kaptam magam,
Hogy nem vagyok képes nem rá figyelni;
S azt hiszem, egyszerűen csak zavart,
Zavart a saját tehetetlenségem.

Kényszeredetten nevet, járkálni kezd, beleszív, majd elnyomja a cigarettát, kimegy a konyhába, kintről beszél

Még jó néhány tétel... szonáta hátravolt,
De most csak azért tudom, hogy melyik
Következett, mivel sorban játszottam el
Az összeset.

Visszatér, tölt Áginak, magának, közben mondja. Ági nem szól, figyel

De aztán visszafordultam a Kálvinon,
Mert a lélegzéssel se lett
Könnyebb semmi. Beültem a könyvtár előtt
Egy kávézóba, hogy kifújjam
Magam. Fáradt voltam az utazástól. (Kivár)
A könyvtárról Anna jutott eszembe,
Arról meg az, hogy ott lakik közel...
ÁGI (közbevág)
Ő az a...
LAJOS
Igen.
ÁGI
Sosem értettem igazából, hogy mi készített
Egy középkorú férfit arra, hogy egy
Nála tíz-húsz évvel fiatalabb
Nővel legyen...
LAJOS (meglepetten)
Középkorú?
ÁGI (csak folytatja)
Nekem ne mondja senki...
Szóval, úgy értem... van a test, tudom,
És csinos bőr és üde illat, és...
LAJOS
Ági...
ÁGI (mentetgetőzve)
Jó-jó, semmi közöm hozzá, tudom!
Csak egyszerűen nem értem, minek... (Gondolkodik)
Úgy értem...
LAJOS (erőteltjesebben)
Ági...

Ági nem folytatja. Szünet. Lajos a zongoraszékre ül, háttal Áginak, aki csak nézi, közben mondja

LAJOS
Én sem próbálom értelmezni az
Orgazmusod ott a masszörpadon.
ÁGI (kissé felháborodva)
Nem volt orgazmusom...
LAJOS (nevet, majd hátrafordul)
Nem? Hát akkor miről beszélünk?

Ági mosollyal az arcán, elfordul, ingatja a fejét, Lajos pedig vissza

Amúgy afféle pótszerként működhet ez.

Tudod, ha nincs jobb, nincsen komolyabb,
Az idő el kell teljen valahogy.
Sokáig el akarjuk ütni,
Aztán persze visszahozni szeretnénk.
Az ember játszik, lehűti magát,
Én legalábbis ezzel nyugtattam sokáig –
Alapvetően mégis csak a múltban élünk.

Kivár, megsimítja a takarót, majd elkapja a kezét. Fintorral az arcán

Sivár játék a lusta idegeknek.

Szünet

De aztán eljön az a pillanat,
Amikor az ember olyasmivel szembesül,
Amiről nem tudta, hogy létezik.
Amiről azt gondolta, elképzelhetetlen.
Ez a lány már hónapok óta jár
Hozzám, és mint egy óramű, olyan.
Bejön, egy szót se szól, leül erre a székre,
Ahova én már szinte képtelen vagyok,
És játszik... hosszan, én meg hallgatom.
Még szerencse, hogy csak egy óra hosszat, *(Kényszeredett nevetés)*
Mert különben... megölném,
Vagy nem tudom, hogy mit csinálnék...
De ahogy az egy óra eltelik, ő abbahagyja.
ÁGI
Annyira rossz?
LAJOS (rákontráz)
Áh. Csak ne ilyen negatívan, csak ne ilyen...

Nevet, végigsimítja hátra a haját, Ágihoz fordul, úgy mondja

Valaki ma megkérdezte tőlem,
Hogy szeretem-e őt.
És most gondoltam csak bele:
Ezen még sose gondolkodtam el.
Nem volt miért gondolkodni ezen.

Szünet

Ha kimondom azt, hogy szeretlek,
Azzal egyúttal felelősséget vállalok.
Annak a felelősségét, hogy tisztában vagyok
Vele: te minden ízemben átérzed ezt –
Megvan a lehetőség arra, hogy
Te minden ízemben átérzed ezt.
És magadban dédelgeted, sokáig.
A szeretet, úgy tűnik, felelősség...
És nem igazán lehet csak kicsit szeretni,
Mint ahogy nem lehet csak egy kicsit
Felelősséget vállalni sem.
És rájöttem arra, hogy nem tudok
Már felelősséget vállalni magamért; *(Kihagy egy ütemet)*
S akkor talán mégis csak mondhatom,
Hogy jogosan nem szeretem magamat, nem?
ÁGI

Az agyament logikai csapásaid
Nem látod, hogy sehova sem vezetnek? (Komolyan)
Mért mindig csak a te szempontod, a te oldalad?
Ne foglalkozz azzal, hogy ki mit érez,
Vagy legalábbis ne így foglalkozz vele!
Ne próbáld meg kitalálni, ki mit érez...
És az meg, hogy te nem szereted magadat,
Tulajdonképpen... magánügy, s ha jobban
Belegondolsz, már bocsánat... de senkit
Sem érdekel – vagy csak nagyon keveseket.
Csak meg ne érezzék, csak meg ne tudják!
Kérek, kicsit vigyázz jobban magadra.

Lajos figyel, Ági feláll, kimegy a konyhába, onnan beszél

Szóval bejön, leül, és zongorázik...
Te meg csak ülsz és hallgatod. Jól gondolom?

Lajos nem válaszol, csak maga elé mered

És utána kefélni szoktatok.
LAJOS (*enyhe mosollyal, hangosabban*)
Ma nincs mellébeszélés, ugye?
ÁGI
Most már kár volna próbálkozni mással.
LAJOS (*nevet*)
Tudom. Szóval... (*Gondolkodik*)
Mikor beléptem a kávézó ajtaján,
Egypáran rám köszöntek ott.
És akkor többé nem volt már kiút.
Olyankor találnak meg, mikor
Belül forrongsz és elhatározod,
Hogy jól leiszod magad, egyedül,
Hogy aztán magad kergesd-kutasd kint az utcán,
Elérzékenyülve attól a súlytól,
Amit más meg sem értene –
De persze nem lehet. Nincs az az isten,
Hogy meg ne találjon egy rég elfeledett arc,
Aki széles mosollyal üdvözöl,
Mert milyen jó, hogy újra látjuk egymást...
Na persze, milyen jó... (*Cinikusan*) mennyire jó...
Akkor, rendben... megmutatod, milyen rossz is neked.
Elképzeled, hogy félórán belül
Rájuk borítod majd az asztalt,
Botrányt csinálsz...
Vagy legalább a mellét fogdosod
A volt barát feleségének úgy,
Hogy senkinek, még véletlenül se kerülje el
A figyelmét. De hiszen pont ezért; (*Egy pillanatra kivár*)
Szégyentelen határozottságod miatt
Nem tudnak szólni majd egyetlen árva szót sem –
De aztán ez se megy.

Szünet, ingerülten

És minden máshogy alakul, mert nem lehet,
Hogy ne mondj ki bizonyos dolgokat,
Hogy ne szólj néhány kedves szót a nőhöz,
Akit a társaság elhanyagol... (*Kivár, legyint*)
Gondolhatod... belecsöppentem egy
Társaságba, teljesen érdektelen

Fecsegés arról, ami pont nem érdekelt.
De hát, lehet, hogy ilyen egyszerű;
Lehet, hogy azért lehettem természetes,
Mert ennek semmi kockázata nem volt.
ÁGI
A súlytalanság az kockázatos...
LAJOS (*mosoly, bólint*)
Egy időben sokat gondolkoztam azon,
Hogy is lehetséges, hogy ennyi ember
Bizonyos értelemben összezárva éljen,
Tulajdonképpen egy helyen.
Itt vagyunk összezsúfólódva pár
Négyzetkilométernyi térben –
Csoda, hogy nem mészároljuk le egymást.

Szünet, feláll, járkálni kezd

A pultos nő tekergette a rádiót,
A többiek csak beszéltek... beszéltek,
Én mosolyogtam, ültem, bólogattam.
De aztán fokozatosan beúszott,
Mint valami alattomos moraj,
Az előző esti koncert felvétele. (*A bemozdó hangját utánozza*)
Most pedig hallgassuk meg felvételtől a... pff. (*Gondolkodik*)
Olyan volt, minthogyha lehűlt volna minden...
Minthogyha elnémult volna a tér
Körülottem. Mindegyik száj csak tátogott.
Aztán egyszer csak vége lett.

Szünet, visszaül, kissé komorabban

Gyanútlanul, nevetve jöttem el.
A sétálóutca hosszan üres volt,
Csak egy pár bandukolt előttem...
Meg-megálltak, és ahogy elhaladtam
Mellettük, egy hang ütötte meg a fületem;
A tónusa metszően ismerős volt –
És hiába, hogy nem akartam hallani;
Muszáj volt –,
Majd egy pillanatra a krákogó nő
Jutott eszembe... de ez képtelenség –
Gondoltam. Aztán már nem foglalkoztam vele. (*Más hangon*)
Ha megmaradt valami ösztönünk
Régről, akkor az csakis az lehet,
Hogy megérezzük előre a rosszat...
Nem volt egyértelmű, csak ismerős,
Így megálltam és várokoltam.
Eközben persze eszembe jutott,
Hogy ez az egész nevetségesen szájalmas,
Hogy ott állok a félhomályban, és
Figyelem őket... de mégis maradtam.

Feláll a székről, járkálni kezd, tölt, iszik
Pár perc múlva aztán indultak ők is,
Hallottam, ahogy beszélnek, de nem
Értettem, pontosan miről.
Aztán csak sétáltam tovább, mintha kutyát
Sétáltatnék. Pedig ahhoz nem árt,
Ha legalább póráz van a kezünkben,
De... talán más kezében volt a póráz.

Szünet

Az Egyetem tér visszhangzott a nevetéstől,
S csak az a hang lett egyre ismerősebb.
Aztán egy lámpa alá érve már az arc
Is tökéletesen kivehető volt.

Szünet. Lajos gondolkodik. Ági, miközben Lajos mondja, kint feltehetőleg vizet melegít, mert rövid idő elteltével sípolni kezd a forraló, egyre erőteljesebben

(Enyhén nevetve, flegmán, de hangosan, mintha küzdene az egyre erősödő zajjal)

Mondtam, hogy ott lakik közel,
Valami vitt előre és követtem őket.
Lassan csukódott a nehéz vasajtó;
Bementek a kapun – én is beléptem.
Rögtön tudtam, hogy merre menjek, így
A lépcsőházban a világítást
Se kellett, hogy felkapcsoljam, csak úgy...
Kettesével vettem a fokokat...
Aztán persze lelassítottam... attól
Félve, hogy hátha utolérem őket.
Nem tudtam, hogy egyértelmű-e minden,
Vagy hogy esetleg egy lépcsőfok is
Eltűnhet alólam, és én valahová
Nagyon mélyre zuhanhatok.
Felértem a lakás elé.
Az előszobában égett a villany.
De minthogyha más beszélt volna bent,
És nem igazán tudtam pontosan
Kivenni, hogy ki is lehet.
Én nem ezt kerestem, nem ezt a hangot.

Szünet

Pár percig várokztam, azt hiszem,
Szinte már akartam, hogy valami
Kizökkentsen ebből az állapotból. (Gondolkodik)
Tisztán szerettem volna látni és egyöntetűen.
Mikor meghallottam a neszezést;
Feljebb lépkedtem egy félemelettel.
Akkor ismét hallottam már a hangot,
És ismét csak zavart, hogy ismerős,
Hogy pontosan tudtam: mi is következik.
Semmi kedvesség, semmi lágyság,
Csak ütemes nyögések sokasága
Töltötte meg a lépcsőházat, és
Ahogy tompán kezdődött... úgy el is halt,
Nem tudom pontosan, mennyi, de...
Nagyon rövid idő alatt.

*Lajos nem szól, a fejét, majd a fülét szorítja, mivel a sípolás egyre erősödik, már szinte elviselhetetlen, majd hirtelen abbamarad.
Még eltelik csöndben néhány másodperc*

Figyelsz te rám egyáltalán?

Szünet

ÁGI (enyhén)
Semmi kedvesség, semmi lágyság...

Közben kijön egy csészével, lerakja Lajos elé

Komolyan mondom, hogy ha nem te mondod,
Ha nem veled történik, nem hiszem el.
LAJOS (kétkedve)
De így, hogy én mondom... így elhiszed?
ÁGI (*közben veszi a kabátját*)
Teljesen mindegy, hogy én mit hiszek. (*Enyhe mosoly*)
De telefonon nem vele beszéltél, ugye?
LAJOS
Nem, nem vele beszéltem.

Szünet, Ágit nézi

Nem is érdekel, hogy kivel?

Szünet, Ági a kabátját gombolja

ÁGI
Azt hiszem, ma este főzök valami jót,
Olyat, amit te is szeretsz. Ehetsz belőle,
Feltéve akkor,
Hogyha hajlandó vagy kijönni innen.
Biztosan Zsófi is örülne neked – (Felnéz)
Bár sejtem, hogy nem fogsz eljönni ma. (Indul)
LAJOS (kissé tanácstalanul)
Most meg hová mész?
ÁGI (visszanéz)
Az időérzéked kezd csődöt mondani. (Kimegy)

Lajos néz utána hosszan, majd fogja a csészét, belekóstol, láthatóan nem ízlik neki, majd kimegy a konyhába – (közben az Op. 31-es d-moll szonáta allegretto tétele szól, majd elhalkul).

Függöny

MÁSODIK FELVONÁS

ELSŐ KÉP

A szín sötét, csupán az utcáról szűrődik be némi fény, kint érezhetően sötétedik – mintha csak egy zavart álmokép volna az egész. (Az Op. 27-es cisz-moll szonáta adagio sostenuto tétele szól) Lajos a fotelben, alszik; közben megszólal a csengő, egyszer, kétszer, közben halkán a zene. Ajtócsapódás. Az óra fél ötöt mutat. Anna a zongoraszéken ül, mindvégig szinte homályban, majdhogynem Lajosnak háttal, egyébként minden ugyanúgy, mint korábban. Anna a letakart zongorát nézi, mintha nem tudna vele mit kezdeni. Lajos ébred; az állkapcsát igazgatja. Először nem veszi észre a lányt, nyújtózkodik, felkapcsolja a kislámpát,

majd megijed, amikor meglátja Annát, összerenzen. Lepakcsolja azonnal a lámpát, zihál egy darabig.

ANNA (kissé naivan, csodálkozva)
Ha le van takarva, nem tudok játszani.
Nem értem, mért van letakarva?
LAJOS (ingerülten)
Jeszus... ezt soha többet ne csináld,
Megértetted?! Ne csináld soha többet!

Láthatóan megijedt, fészkelődik a fotelben, majd föláll, töltene magának, de hirtelen egyik üvegben se talál, tovább keres.

ANNA
Nem nyitottad ki, pedig többször is
Csengtettem, így lenyomtam a kilincset,
És nyitva volt. Nem szoktad nyitva hagyni. (Lajosra néz, majd vissza)
Talán egy hete jártam itt, hogy megkeresselek,
Kint álltam az ajtó előtt sokáig...
Csöngtettem. Vártam, hogy kinyisd az ajtót.
Sokáig vártam... meglehetősen sokáig,
Egy nő, szemben, ki is nézett az ablakon,
De valószínűleg nem tarthatott
Elég veszélyesnek, mert rögtön visszacsukta.

Szünet

Nem is szólt.
Olyan szokatlan volt, hogy nem jutok be
Hozzád, hogy...
LAJOS (közbevág)
Megmondtam, hogy ne gyere.
A múltkori után megmondtam, hogy
Felejts el engem, és ne gyere többet.
ANNA(folytatja, mintha nem is hallaná, amit Lajos mond)
Valahogy azt éreztem, nem nyitod ki.
Azt éreztem, hogy a fotelben ülsz,
Akárcsak most is... a fotelben ülsz,
És egyszerűen csak nem akarod kinyitni... igaz?
LAJOS
Kérlek...
ANNA(közbevág, számonkérően)
Megfigyelted, hogy amikor nálad vagyok,
Szinte sose beszélünk?
Mondd meg őszintén: téged nem zavar,
Hogy soha semmi mondanivalónk nincs
Egymásnak? Vagy van, csak nem mondjuk el?
LAJOS
Miről akarsz beszélni?
Hidd el, hogy jobb a hallgatás.
A beszéd: zavar. A beszéd, lefáraszt.
És én már elég fáradt vagyok így is.

Közben Lajos a szemét törölgeti, ijedten körbenéz, láthatóan zavarja a félhomály, nincs igazán magánál. Anna felemeli a takarót

Ne nyúlj hozzá! Engedd vissza azonnal!

Anna nem engedelmeskedik, sőt, felhajtja a zongorafedelet is, aztán mondja

ANNA
Emlékszel, mikor voltam legutóbb
Nálad?
Pontosabban, mikor kellett volna jönnöm,
De én nem jöttem el... nem rémlik így sem?
LAJOS (Annát nézi)
Ezt most ugye direkt csinálod?

Semmi válasz, Lajos figyel, Anna háttal ül ismét, megsimítja a takarót a zongorán

ANNA
Ismerhetnél már annyira, hogy tudd:
Ha valamit akarok, azt úgylis elérem.
Kicsit olyan most, mintha itt se lennék,
Vagy inkább... mintha most volnék először
Vagy utoljára... de nem is tudom, olyan fura.
Kíváncsi voltam, hogy milyen leszel
Most, hogy egy hónapja nem láttuk egymást,
Hogy nem érintettél meg több hete,
Hogy nem szeretkeztünk már több hete...
Hogy nem hallgattál meg már több hete...
LAJOS (kissé kedvetlenül)
Ezt a játékot most ne kezdjük el!
Most nincs erőm ehhez.
Mi lenne, hogyha ezt később beszélénk
Meg, nem ma? Nem ebben a pillanatban... (Kivár, komolyan)
Kérlek szépen, csukd le a zongorát!
ANNA(a végét mintha nem is hallaná, dühösen)
Nekem még soha, egyetlenegy ember
Sem mondta azt, hogy menjek el,
Hogy nincs rám ideje, hogy nem akar
Velem törődni...
Egyetlenegy ember se mondta azt,
Hogy nem én kellek, hanem valami
Más. Te vagy az első, aki elküld...
LAJOS
Ezt is szokni kell egy idő után.
ANNA
Nahát... és mondd meg, mit kezdjek ezzel?
Ha valaki ezt mondaná neked,
Mit kezdenél vele?
LAJOS (tölt magának, iszik)
Kérlek szépen, csukd le a zongorát!
ANNA
Miért? Talán zavar?

Lajos nem szól, Annát nézi

Zavar?
LAJOS
Meglehetősen...
ANNA
Ennyire nem vagy képes elviselni?
(Lajost nézi) És mi van, hogyha játszani kezdek?
Na, akkor mit csinálsz?
LAJOS
Azt meg se próbáld.
ANNA
Miért? Mi lesz, ha mégis megteszem?
Hm? Akkor mi lesz?

Szünet, Lajos nem válaszol, csak figyel – lassan az Op. 27-es cisz-moll szonáta adagio sostenuto tétele úszik be –, majd odalép, és lecsapja a zongorafedelet, csönd

LAJOS

Eszedbe ne jusson még egyszer játszani!

Megértetted?

ANNA

Én meg se mozdultam...

Te jóisten, mi van veled?

Szünet, megfogja Anna karját, majd erőteljesebben

Megértetted?

ANNA(szinte kiabál)

Igen, megértettem!

Szünet, Lajos az ajtóhoz megy, kinyitja

LAJOS

Nézd, nem vagyok valami jól.

Tényleg jobb volna, hogyha most...

ANNA (megint mintha nem is hallaná)

Már napok óta nem tudom, mi van

Velem... már éjjel is csak forgolódom és...

LAJOS

Nem érdekel...

ANNA

Gondolkodtam,

Hogy hogyan mondjam el... de hát...

Nem szeretnék bántani. (Lajosra néz)

Sosem akartam neked semmi rosszat.

LAJOS

Akkor kapsold le a zenét a fejemben.

Szépen lassan hajtsd le a takarót,

És addig menj el, amíg még lehet.

ANNA

Most fenyegetsz?

LAJOS

Ha ez kell ahhoz, hogy elmenj... akkor igen.

ANNA(folytatja, kimérten)

Aznap, mikor el kellett volna jönnöm,

Valaki mással voltam, nem veled.

Azt hiszem, külföldről jöttél haza

Valahonnan, így... gondoltam, hogy elfelejtetted

Úgyis, hogy megbeszéltük, hogy jövök. (Erőteljesebben)

Reméltem, hogy fölhívsz, mikor megérkezel,

Reméltem, hogy eszedbe jutok és...

Reméltem, hogy hozol is valamit nekem...

De aztán rosszul esett, hogy nem kerestél,

Persze... mindig rosszul esik, ha nem hívsz...

Lajos a fotelben ül, a fejét szorítja, mered maga elé, Annára néz, aki beszél, hosszan, hevesen gesztikulál, feláll, Lajoshoz megy, magyaráz neki, de ezt egy idő után már nem halljuk, csak az Op. 27-es cisz-moll szonáta presto agitato tétele hallatszik, erőteljesen, mintha csak Lajos hallaná, Anna nem. Aztán a zene a kérdéssel együtt megszűnik.

ANNA(szinte kiabál)

... Hallasz egyáltalán?

Lajos zavartan néz, bólint

Komolyan úgy éreztem, ennyi volt.
Talán Ádám miatt... talán magam miatt,
Nem is tudom... talán tényleg Ádám miatt.
Pedig kitartottam sokáig, és
Nem engedtem semmit neki, pedig
Engednem kellett volna már korábban.
Ő nem szabad, hogy tudjon rólad. (Halkan) Nem szabad. (Crescendo)
Engednem kellett volna már korábban.
És az, hogy nem hívtál fel aznap este...
Nem éreztem ilyen ürességet sosem.
Úgy gondoltam, talán engednem kell neki,
Ha te már arra képtelen vagy,
Hogy foglalkozz velem.
Bosszút akartam állni rajtad... érted?
Magamtól kérdeztem, hogy mért van így –
És zavart, hogy nem találom a választ.

Szünet, a zongorához lép, megsimítja a takarót, kissé kétségbeesett hangon

Az is lehet, hogy még utaztál akkor,
Hogy még meg sem érkezted, nem tudom...

Szünet, kint érezhetően sötétedik

Találkoztunk,
Ő csak beszélt... beszélt...
Én hallgattam, miközben
Rád gondoltam, pedig azért találkoztam veled,
Hogy elfelejtselek...

Szünet

Tulajdonképpen csak sajnálatot
Éreztem iránta, de bosszút akartam állni
Rajtad, és megutáltatni magammal
Mindent, ami veled kapcsolatos.

Anna kétségbeesett arccal mondja

Azt hiszem, egy kicsit berúgtam,
Mert... aztán mentünk kint az utcán...
Hideg volt... fáztam is... ő átölelt.
Utána már a lépcsőházban álltunk,
Éreztem, hozzám nyúl, óvatosan.
A keze hideg volt a testemen,
A lift közben meg fel-le járt, a fénycsík
Párszor betértett, amíg mi...
És végig bujkált bennem az az érzés,
Hogy valaki figyel, hogy valaki
Megles... de persze senki sem jött –
És akkor meg már úgy volt hideg minden,
Hogy nem is fáztam.

Szünet, Lajos közelebb lép, Anna vállára teszi a kezét

(Dühösen)

Milyen jogon csinálod ezt?
Milyen jogon sajátítasz ki... Hallod?
Szeretném büntudat nélkül
Odaadni magam valaki másnak.
Mi ez? Nem is értem... mi ez?

Csend, kihúzza magát Lajos keze alól, majd hangosabban, egyre hangosabb

Úgy éreztem magam, mint akit megaláztak,
Mint aki... bűnös, csak nem tudja, miért.

Szünet

Milyen jogon sajátítasz ki?
Én ezt nem akarom... érted? Csak így ne! (Kiabál)
Ezt így nem akarom... Nem akarom!

Lajos, mintha nem is hallaná, egyre lejjebb nyúl, be Anna ruhája alá, néhány másodperc csönd, Anna elhúzza magát, de úgy, hogy azért újra meg lehessen érinteni, ez a játék folyik egy kis ideig, majd hátranyúl, majd ellöki, közben mondja

Ne éj hozzám!

Már szinte dulakodnak, lekerülnek a földre, Anna lerántja a takarót a zongoráról, Lajos próbálja megcsókolni, de Anna ellöki, Lajos újra próbálja, Anna egy hatalmas pofont ad az arcára, Lajos nekiesik a kislámpának, melyben az égő összetörik. Lajos a fejét fogja, ül, aztán néhány másodpercig csak a zene. Anna csak fekszik a földön, a takaróval hempereg, maga köré csavarja, közben már gúnyosan nevet, egyre erőteljesebben. Lajos föláll, leporolja magát, iszik.

Na mi van, megijedtél?
Már nem tudsz bántani, mert gyenge vagy,
Igaz!? Már játszani is képtelen vagy,
Már szeretni is képtelen vagy,
Lassan mindenre képtelen vagy... (Gúnyosan, hangosan nevet)

Lajos néz egy darabig, aztán hirtelen szinte ráveti magát, fölrángatja a földről, miközben Anna hátravetett fejjel még mindig csak nevet, hosszan. Eltelik néhány másodperc, majd Lajos teljes erőből pofon vágja a lányt, aki nekiesik a zongorának, beveri a fejét, többet nem mozdul. Az Op. 111-es c-moll szonáta maestoso tétele, hosszan. Lajos áll egy kicsit, aztán a fotelbe ül, a földön fekvő testet nézi, majd tölt magának, iszik, újra a testet nézi, újra iszik, rágyújt. Kint egyre sötétebb lesz, így a szoba is sötétedik, a végén teljesen sötét – a zene folyamatos.

MÁSODIK KÉP

Lassan és enyhén világosodik ki a szín, csak hátulról, a konyhából szűrődik be fény a szobába, a zene megszakad, mikor megcsörren a telefon. A zongora, akárcsak korábban, le van takarva, még a lábai sem látszanak ki. Lajos a fotelben alszik, felriad, feláll, körbenéz – közben cigaretta után kotorász, megtalálja, de még nem gyűjti meg –, felveszi a kagylót, visszaül. Az óra még mindíg fél ötöt mutat. Kint már szinte teljes a sötétség.

LAJOS (a kagylóba beszél, zavartan)
Igen. Ühm. (Hallgat) Még szerencse, hogy te vagy az.
Bevallom, hogy rosszabbra számítottam.

Szünet

Nem... mondtam, hogy vihetsz, amit akarsz.
Nem is tudom, hány óra van... –
Azt hiszem, alaposan elaludtam,
Csupán néhány perce tértem magamhoz. (Hallgat)
Jaj, nem, nem, nem zavarasz, csak furcsa álmom
Volt, tudod, mint amikor nagyon is
Valóságosnak hat mindaz, amit... (Hallgat, körbenéz, a szemét törölgeti)
Nem... jól... jól vagyok, tényleg jól vagyok.
Jön hozzám valaki, így, ha lehet,
Akkor majd holnap térjünk vissza erre,
Ma még úgyis lehet, szükségem volna rá.

Szünet

A többit is... igen, a többit is.
Talán elég, ha annyian, de... nem tudom,
Én csak azt tudom elmondani, hogy
Mit vihetsz el, de hogy hogyan,
Az már a ti dolgotok... csak vigyétek. (Hallgat, majd komolyabban)
Ez egy Bösendorfer, nem valami...
De valójában nem is érdekel.
Azt hiszem, az megfelelő, igen.
Hát akkor, holnap, kora délután.

Lerakja a kagylót, ül, maga elé meredve. Föláll, nyújtózkodik, a fülét piszkálja, az állát mozgatja fel-le, körbenéz, majd meggyújtja a cigarettát, kissé motyog.

Azért ezt nem gondoltam volna még
Korábban. Egy pár héttel ezelőtt sem. (Maga elé mered)
Mennyi is az idő? (Az órára néz)
Ja, hát persze, most dőlnek el a dolgok.
Ha eljön, biztos, hogy valami megszakad –
Akkor az utolsó leckét adom. Tehát
Ennek mindenféleképpen különlegesnek
Kell lennie.

A zongorára néz, majd ismét az órára

Fél öt van már. Fél öt.
Azt hiszem, az a félelem alapja,
Amikor tisztában vagyunk vele...
Vagy legalábbis azt hisszük, hogy tisztában vagyunk vele,
Mí is következik. (Cigarettázik, leül)
Most jön be a kapun, valaki ajtót
Nyit neki. Nem köszön, csak egyszerűen
Belép; a lépcsőfokokat szimplán veszi.
Ha valaki netán most szembejönne,
Ő nem is látná, nem térne ki.
Zavart, bizonytalan, de mégis éhes,

Mint egy leláncolt, néma állat.
Bár képes rá, de nem töri át ketrecét –
Nem adva át magát a tájnak...

Hirtelen megszólal a csengő, Lajos csodálkozva, majd enyhe mosollyal az arcán néz oda, vár. Ismét megszólal a csengő, aztán nyílik az ajtó, Kitty lép be teljesen természetesen. Szoknya van rajta, vékony, szürke, testhez simuló kabát, fehér blúz – kifejezetten csinos. Mintha csak hazajönne, a kezében egy üveg ital – Lajos megdöbbenve figyel. Kitty nem néz rá, leveszi a kabátját, felakasztja, majd a konyhába megy, eltelik egy rövid idő, kihoz egy poharat magának, tölt az üvegből. Lajos közben figyel, követi a szemével, de nem szól. Kitty iszik, majd Lajoshoz lép, kiveszi a kezéből a cigarettát, és leül az egyik fotelbe, dohányzik. Hosszú csönd.

KITTY (szinte vidáman)
Amúgy pontosan így képzeltem el.
Bejövök... te itt ülsz a fotelben,
A félhomályban, egyedül.
És minden úgy van, akár azelőtt.

Szünet, Lajosra néz

Ne legyél annyira megilletődve.
Nem áll jól neked, ha bizonytalan vagy.

Szünet, nevet

Na, szólalj meg végre!

Szünet, Lajos rémült arccal figyel

LAJOS
Régen is egyedül ültem volna a félhomályban?
KITTY (mosoly)
Ha nem is a fotelben, és nem is a félhomályban...
De egyedül. Meglehetősen egyedül.
Te akkor is egyedül vagy, ha vannak
Körülötted, sőt, csak akkor vagy igazán.

Szünet, Kitty beleszív a cigarettába

LAJOS (cigaretta után kutat, de nem talál, fészkelődik)
Már félre ne értsd, de akkor minek vagy itt?
Mármint... hogyha én egyedül vagyok jól,
Akkor kínozni jöttél... vagy minek?
KITTY (kivár, Lajosra néz, nevetve)
Te képes vagy egyetlen perc alatt
Elűzni bárkit; még azt is, aki
Azt hitte önmagáról, hogy erős.
De engem nem tudsz elűldözni most.
LAJOS (még mindig kutat)
Kérlek. Micsoda elhatározás, de
Az ember sose legyen magabiztos,
Mert akkor csak a csalódás marad. Nem? (Kittyre néz, kivár)
És hát... volt már efféle elhatározásod
Velem kapcsolatban, de akkor...

Akkor valahogy nem jött be ez a dolog,
Vagy rosszul gondolom?

KITTY

Örülj ennek, azt mondom, hogy örülj,
Mert nem hiszem, hogy másnak volt ilyen
Gondolata mostanában...

LAJOS (közbevág, közben feláll, a fülét, az állkapcsát babrálja, majd a fogason lógó kabátjában keres cigarettát)

Na, ebben igazad van teljesen,
De valljuk be, hogy azért ehhez én is
Kellek – hogy ne legyen ilyen gondolata
Tulajdonképpen senkinek –,
S igazából teljesítmény ez is valahol;
Teljesítmény az is, ha nem szeretnek!

Nagyra tátja a száját, mintha az állkapcsát akarná kiropantani

Kellettem volna ahhoz is,
Hogy te csakis az elhatározást
Gyűöld meg. És engem ne. És magadat se.
Akkor még elviselhető – de így?
Akkor még néha belefér egy kávé,
Mondjuk évente, látszólag véletlenül...
Belefér a fényképalbum a gyerekekről,
Vagy integetni a négyes-hatos már-
Már végtelennek tűnő távolából,
De így... mi értelme van így?

Mivel talált cigarettát, rágyújt, visszaül, még mindig az állkapcsával babrál.

KITTY

Azt akarod, hogy elmenjek talán?

LAJOS

Szó sincs róla. Csak meglepődtem.
Még egyszer... régen azt mondtad: reméled,
Hogy egyszer majd megértelek.
És én már kezdtelek megérteni.
De meg kellett lepődjek, amikor
Felhívtál. (Beleszív a cigarettába)
Az érthetlent magyarázd meg, azt.

KITTY

Úgy döntöttem: a sértődöttségből elég.
Túl hosszú ideje rágom magam
Olyan dolgokon, melyek nincsenek
Már... vagy legalábbis nem úgy vannak, ahogy
Esetleg gondolom.
Úgy érzem, elég a nosztalgiából.

LAJOS

De hát nem az előbb mondtad azt,
Hogy minden úgy van, mint azelőtt?
Így nem marad, csak a nosztalgia...
KITTY (közbevág, erőteljesebben)
Hiányzott ez az illat, hiányzott ez-az...
Üresség, ami itt mindenből árad.

Mindig azt éreztem, hogy fel kell tölteni
Valamivel, hogy talán érdemes... (Egy pillanatra Lajosra néz, majd vissza. Határozottan)

Tudod, hogy mivel fogtad meg a nőket? – (Biccent)

Már ha egyáltalán megfogtad őket.

LAJOS (Kittyre néz, élccel)

Te biztos megmondod, mivel.

KITTY (gúnyosan mosolyog)

Nem fogsz rajtam, hiába vagy ilyen.

Szünet

Most, hogy beléptem, megláttam, hogy minden
Ugyanolyan, és minden ugyanúgy
Van. Hogy minden ugyanolyan esetleges.
Rólad lehetett gondoskodni, sőt,
Kellett is... elvártad, hogy úgy legyen.
Nem mondtad, csak éreztetted velem,
Sosem mondtad. Na, ezt szerettem. (Elgondolkodik)
Persze nagy átok, ha valakiről
Úgy érezzük, hogy gondoskodni kell, nekünk.
Nagy átok.
LAJOS
És ez jó? Vagy rossz?
KITTY (nevet)
Egy átok lehet jó is?

Lajos szólna, de Kitty folytatja

Amúgy nem változtak a kategóriáid
Sem. Kizárólagos vagy, mint a halál.
Melletted vagy teljesen vagy egyáltalán
Nem lehetett élni –
És én megtapasztaltam mind a kettőt.

Lajos feláll, helyeslően bólint, nyújtózkodik, aztán járkálni kezd, majd az ajtóhoz megy, felkapcsolja a villanyt.

KITTY
Minek kapcsoltad föl?
LAJOS
Unom a félhomályt. A kategóriákat.
Érzem, hogy változtatni kéne – de nehéz.
Nagyon nehéz még alapvető dolgokon
Is. (Vidáman) De hát, valamivel el kell kezdeni...
KITTY
Valami mással kezd, ne ezzel.
Kérlek, hogy oltsd le,
Nagyon zavar.
LAJOS
Miért?
KITTY
Úgy túl egyértelmű, úgy túl direkt.

Lajos nem szól, leoltja, majd az ablakhoz megy, onnan figyel érdeklődve, dohányzik

Feltérképezni szeretnék, bekúszni,
Úgy, hogy a kezdeményezés öröme az enyém.
De sikerült. Ezt már nem veheted el. (Mintha valakivel koccintana. Iszik)
LAJOS
Nincs is szándékomban elvenni semmit.

Szünet, Kitty mosolyog, elnyomja a cigarettát.

KITTY
Ez így picit kevés, nem gondolod?
LAJOS (elgondolkodik, majd idegesen)

Azt gondoltam... a beszélgetésünk alapján:

Leszel annyira okos, hogy... kihagysz. (Ránéz)

KITTY (megfogja a poharat, feláll, a zongorához megy, megsimítja a takarót, majd Lajos felé fordul, közben mondja)

Jaj, nem kell ez az önsajnálító duma,

Hogy hagyjatok, mert...

LAJOS (közbevág)

Őszintén: mondtam én ilyet?

Őszintén: kértem, hogy gyere ide? (Erőteljesebben)

Őszintén: kértem én bárkitől bármit is?

KITTY (magában kuncog, majd Lajosra néz)

Miért vagy ideges?

Már húzni sem lehet?

Te jó ég...

LAJOS

Egyébként...

Mit kéne tennem?

Te vagy a... második ma, akivel

Lefutom ezeket a köröket.

Lassan úgy érzem magam, mint akit

Vizsgálnak, akarata ellenére. A

Tűrőképességem határait

Feszegetik, elszámoltatnak. Követelnek.

És közben pontosan

Tudják, hogy jól tudom: nincs indíték.

Csak kedvtelés ez részetekről.

KITTY (*lerakja a poharat a zongorára, rágyújt, majd enyhén rádől a zongorára*)

Csak nyugalom, csak nyugalom!

Elsősorban neked nem volna jó,

Ha túl komolyan venném ezt a dolgot,

S még így is, túlságosan komolyan veszem.

Már ott falakba ütköztem, mikor

Beszéltünk, és olyan érzés fogott el,

Ami az emberben képekké merevül,

És így minden könnyen összerosódik.

Egyszerűen belegondolnom is

Szörnyű volt, miután tíz percen át

Várakoztam rád a vonal túlsó felén,

Abba, ahogy beszélsz... és amiről.

Aztán egy női hang szűrődött át, figyeltem,

És eldönthetetlen volt bármi is.

De ahhoz pont elég, hogy megzavarjon...

Lajos a zongorához megy; leveszi a poharat, majd lerakja az asztalra, közben mondja

LAJOS

Az a húgom volt.

KITTY (legyint)

Nem érdekel, ki volt, nem ez a lényeg.

Azon már túl vagyok, hogy féltékeny legyek

Bárkire is. Az elmúlik, mint a viszketés,

Ha az ember sokáig tűr, és nem kapar.

Mosolyog, mikor Lajos leveszi a poharat, majd meglepetten

Komolyan mondom, hogy megszántalak!

Pedig valószínűbb az, hogy nem is vagy

Igazán szájalomra méltó. Vagy igen?

Könnyű lerakni úgy a kagylót,

Ha nincs zökkenő, mindent szép rendben találsz –

És bár biztos, hogy néha úgy se könnyű –,

Lehet, hogy ebben kicsit az is benne van,

Hogy újra foglalkozni akartam veled. (Kihagy egy ütemet)

Gondoskodási vágy... nagyon erős.

Szünet, Lajos ránéz

Hosszú idő telt el, de amikor
Beszéltünk, minden újra élővé vált, nagyon is
Élővé, szinte már... megfoghatóvá. (Ránéz)
Egy ember benyomását keltetted, ami
Meglehetősen biztató. Meglehetősen.
LAJOS (mosoly)
Ennyire rosszak a tapasztalataid?
KITTY
Mi köze ehhez a tapasztalataimnak?
LAJOS
Mert... ahogy elnézlek, te menekülsz. (Kittyre néz)
De mondd meg, hogy ha rosszul gondolom! (Kivár)
Szabad megtudnom, hogy ki elől?
Vagy ennyire jóban azért még nem vagyunk?
KITTY (Lajosra néz, kissé kacéran)
Nem. Ennyire még nem vagyunk.

Szünet, Lajos nem szól, bólint, elismerően

Egyébként azt hiszem,
Hogy büntudat emésztene,
Ha nem volnék itt. Súlyos büntudat.
Ami, ha jobban végiggondolom a dolgot,
Igenszak bosszantó, mert régen is
Folyamatosan büntudatom volt miattad,
És sosem tudtam pontosan, miért –
Ezt még ilyen távolból sem felejttem el –, (Cinikusan)
Holott, te kínoztál halálra... azt hiszem.
LAJOS
Erre mit lehet mondani? Igen. Nem.
Majdhogynem teljesen lényegtelen.
Behegedt sebem hús borogatás,
Ami valószínűleg kellemes,
De gyógyulást nem várhat tőle senki.
KITTY
Senki sem várja el a gyógyulást.
Vannak sebek, melyek örökké látszanak,
Csak meg kell tanulni hordozni őket.
Hogyha kigyógyultam volna belőled,
Most nem lennék itt. Pedig itt vagyok.
LAJOS
Miért?
KITTY
Kicsit sok a miért, nem?
LAJOS
Ez afféle... őszinte rácsodálkozás.

KITTY (enyhe cinizmussal)
Ezt most akár vehetném bóknak is.
LAJOS (rákontráz)
Mert tulajdonképpen az is.
KITTY (mosolyog, majd kissé magának)
Ez hihetetlen.
Téged nem lehet kiközösíteni.

Szünet, Lajos Kittyt nézi.

LAJOS (mosolyogva)

Valóban?

Kitty nem válaszol, csak legyint

Ez annyira szép, hogy el sem hiszem.
Vakok vagyunk, jaj, nagyon is vakok;
A férfinem talán vakságra született...
És csak az egyértelmű dolgokat
Nem vagyunk képesek a helyükön kezelni.
Egy nő azt hiszi, hogy nem tántorítja el
Soha semmi. Nincs az az isten!
Mi meg... ha meg is fordul a fejünkben,
Azt hisszük: nincs mit elveszíteni;
Nincs is mit, és nincs hogyan elveszíteni;
De aztán csak jön a meglepetés.

Szünet

Mint a h-moll, kicsit olyan. Szikár,
Erős, de aztán letaglóz, egészen.
Megsemmisít.

Lajos figyel. Kitty elmereng egy pillanatra, majd komolyan

KITTY

Na tessék, én meg azt hittem, hogy jobban fogsz örülni
Nekem, hogy legalább érzékelem azt,
Hogy meglepődsz, de semmi. Majdnem semmi.
Bár, ahogy visszagondolok... (Közben Lajosra néz) egy kis zavar
Azért mégis volt a szemedben... ugye?
Valld be: nem számítottál rám.
LAJOS (biccent)
Talált. Valóban másra számítottam.
KITTY (érdeklődve)
Takarítónő vagy tanítvány?
LAJOS (nevet)
Húha. Volna különbség?
KITTY
Sokan hisznek a felcserélhetőségben, de...
Ha szerencséd van, van különbség – gondolom.
Bár, gondoskodik rólad mind a kettő...
Ki így, ki úgy... és biztos hasznos mind a kettő. (Felismerésszerűen)
Így lényegileg tényleg nincs különbség.

Szünet, Lajos elismerően bólint, majd elvesz egy poharat az asztalról, tölt az üvegből, iszik.

LAJOS

Ez rendben is volna így teljesen –
Ha már tudjuk, hogy engem mi elégít
Ki. Nincs erről mit beszélni tovább. (Egy pillanatra elgondolkodik)
Mért mindig én? (Kihagy egy ütemet) Mindig csak én. Unom.
Az unalom maga, rólam beszélni,
Hogyhogy nem vette ezt még senki észre? –
De kíváncsi volnék: téged mi indít
Meg, de tényleg... húsz év után kíváncsi volnék.
De nem volt kielégítő ezek szerint
Az, hogy beszéltünk...
Mégis, mi készített arra, hogy...

KITTY

A legegyszerűbb dolog: a kíváncsiság.
A legőszintébb érzés, amiből
Még bármi lehet, még bármi kisülhet.
De nem okoz nagy gondot lesöpörni... (Beleszív a cigarettába)

LAJOS

És korábban sosem fogott el?

KITTY

De igen, csak akkor le is söpörtem.
Nem akartam foglalkozni veled.
Pedig minden őszintén gyerekesnek,
Feledhetőnek... talán megbocsáthatónak
Túnt már, de... sokáig nem voltam éles
Eléggé, hogy úgy mondjam... cinikus
Ahhoz, hogy biztonsággal szemben álljak
Veled. Lehet, hogy kicsit félttem is.
Utol kellett, hogy érjelek.

Szünet, Lajos szólna, de Kitty folytatja

Simán elhiszem, hogy nem is tudod, hogy
Miket tettél. Otthagytál egyedül.
Hányszor? – Megszámolni sem tudom.

Nevet, határozottan elnyomja a cigarettát

Képes voltál, egy idegen városban is,
Ha valami nem tetszett, elszaladni. (Kivár) Elrohanni!
Mint egy durcás gyerek, aki csak úgy,
El akar érnivalamit. Zsaroltál.
Érzelmileg zsaroltál, undorító.

Szünet

Othagytál és én néhány másodperc alatt
Megsemmisültem.
Mindig már csak azon kaptam magam,
Hogy nem is értem, mi történt, mi ez,
Csak azt, hogy lassan duzzad a szemem
Alatt a bőr, a kezem is remeg,
Légüres térben állok egyedül...
És csak a hátad látom, ahogy távolodsz.
Húszéves voltam, fiatal, szerelmes... (Ránéz)
Így nem kizárólag a te hibád, elismerem.

Szünet, Lajos is tölt magának, azonnal kiissza.

LAJOS

Emlékszel, hogy megígértem, hogy nem fogok
Bocsánatot kérni többet soha? (Elgondolkodik)
Úgy látom, valahogy tényleg úgy működik;
– Ha nem is az előzmények miatt,
De – az ember nem kér véletlenül bocsánatot.
Ostobán hangzik, de... előre is lehet,
Mert van valami készletelés, kötődés,
Az érzékek egyre erősebb
Csiklandozása, mi megsejteti,
Hogy valami rossz készül legbelül –

A bocsánatkérés meg igazolja.
A bűntudat készletet a cselekvésre,
Minthogyha egy kimondhatatlan úrt
Kellene foldozni, ami csak egyre nő.
És meg kell tenni, merthogy nem marad más –
Mert nem maradhat kitöltetlenül.

KITTY

De hiszen nem beszélek én se másról.
Ezt éreztem mindig, mikor a hátadat
Néztem, amíg te távolodtál.
Aztán bocsánatot kértem. S nem tudtam, hogy miért.

LAJOS

Azért a kettő mégiscsak más egy kicsit.

KITTY

Dehogyan más...

Lajos nem reagál

A lényeg ugyanaz, s bár régen biztosan
Nem tudtam volna ezt megindokolni...
És most meg már ott tartok, hogy nem is kell...
De jól tudom, hogy nagyon is hasonló!
Egyikünk sem tudta, mi elől menekül. (Iszik)

LAJOS (halkabban)

Előlem, csakis énelőlem.

KITTY

Hát pont ez az. Ezért vagy egyedül.
És nem azért, mert elszaladtál. Nem azért...

LAJOS

Na hát, akkor miért?

KITTY (ismét rágyújt)

Mert nem előlem menekültél,
Csak, közben mégis én maradtam egyedül.

Egy tucatszámú eset után, szerintem,

Senki semmit sem ért meg.

Neked ez nem szenvedés, csak kihívás. (Gondolkodás után)

Általában úgy vagy szadista, hogy

Közben téged kell sajnáljon a fél világ;

Ez... nevetséges. Elviselhetetlen.

Van egy pont azonban, amikor nem megyünk tovább.

Hiába szeretsz, nem mész már utána. (Ingatja a fejét)

LAJOS (elnagyoltan)

Úgy hívnák, hogy önbecsülés?

KITTY (legyint, kivár. Higgadtan)

De... nem is akartam erről beszélni;

Én nem felhánytorgatni jöttem, érted? (Kivár, újra dühösebben)

Ez nem ilyen egyértelmű dolog, nem,

Nem... egyszerűen nem visz el a láb,

És egyszerűen nem mozdul a kéz, a száj –

Majd elindul egy szakadás, ami

Egy pont után már megállíthatatlanul

Hasad tovább.

A végén szerettelek leginkább.

Szerettem mindent, ami volt,

De előre szerettem mindent, ami lesz,

Szerettem volna, ha távol maradsz –

Ha jó ideig nem érintkezünk.

LAJOS (bólint, tölt, Kittynek is, majd iszik)

Erre azért mondhatjuk, hogy sikerült.

KITTY

Igen, ez sikerült.

Talán túlságosan is sikerült.

Szünet, Lajosra néz

Lehet, hogy nem fogsz örülni annak, amit
Most mondani fogok, de megígértem
Magamnak: őszinte leszek...
Van egy fontos dolog...
LAJOS (közbevág, nevetve)
Ennek nincs semmi értelme, tudod?
Semmi értelme.
KITTY
Hosszú ideje nem az értelemmel
Kéne foglalkoznom, de mégis...

Elmereng egy pillanatra, majd feleszmél, feláll, járkálni kezd, kissé zaklatottan mondja, majd hirtelen Lajos felé fordul közben, aki csak nézi, mosolyog

Belegondoltál már abba egyébként,
Hogy több mint tíz éve, hogy nem beszéltünk?
Ezt nem akarhattuk direkt,
Mert úgy biztosan nem sikerült volna.
A mi szakmánkban ritka az ilyen.
De aztán egyszer felütötte a fejét
Bennem... és azóta gondolkodom...
Rajtad... meg ezen az egészen...
LAJOS (a poharat a szája elé tartja, úgy nevet, próbálja elfojtani)
Most próbáld meg úgy beállítani,
Mintha egyébként teljesen véletlen volna az,
Hogy itt vagy. (Enyhe cinizmussal)
Szerintem senki más... de én elhiszem. (Nevet)
KITTY (bosszúsán)
Te azt hiszel, amit akarsz.
Nem érdekel.

Hosszú szünet, majd számonkérőn

Tudod, hogy mikor találkoztunk legutóbb?
LAJOS (a poharat forgatja a kezében)
Mármint... úgy, hogy beszéltünk is?
KITTY
Igen, úgy.
LAJOS (elgondolkodik, majd határozottan)
Azt hiszem... talán egy bulin. Igen.
Tisztán emlékszem, hogy fekete garbó
Volt rajtad, és egy hosszú szürke szoknya.
Kihívó voltál, sőt provokatív,
Amit én egyre inkább nem bírok.
Az ilyen ellenállás egyre nyugösebb
Teher.
Egyenletesen lépkedtél felém,
S mivel... te egy másodperccel előbb
Vettél észre... és a szemünk összeakadt,
Már elmenekülni sem tudtam sehová.
Pedig nem akartalak látni, esküszöm.
KITTY (közbevág, nevetve)
Na, végre valami kedveset is...
LAJOS
Nem úgy értettem, pontosan tudod! Csak
Azzal a színésszel
Voltál, akit azóta... (Ingerülten)
Nem szeretem azokat az embereket,
Akiknek a kezébe beleolvad a
Kezem. Akik mosolyognak, mikor
Szomorúnak kellene lenni, és
Akik jól megveregetik a vállam,

Akkor is, ha sosem voltunk barátok... És
Nem is leszünk soha. És ráadásul...
Van annyira okos, hogy tudja ezt.
Egy képmutató sorozatszínész.
Olyan, aki nem a haláltól fél,
Hanem attól, hogy nem fog jól kinézni
A forgatáson.
Idegesít a vastag álla. Minden.
Ha meglátom a tévében, elkapcsolok.

Kitty eközben mosolyog, egy idő után nevet.

KITTY
Imádom, ahogy felhúzod magad...
LAJOS (Kittyre néz, kissé ingerülten)
Igen? Én annyira már nem imádom.
KITTY
Egyébként
Hozzá nem volt semmi közöm.

Lajos kérdő tekintettel figyel

Semmi. Úgy játszottam vele,
Legalább annyira képmutatóan,
Ahogyan ő játssza a szerepét. (Mosolyogva)
Valószínűleg ez tántoríthatta el;
Rendesen megrémíthettem, mikor
Pontosan azt kapta, amit megérdemelt.
LAJOS
Na, ehhez csak gratulálni tudok.
KITTY
Te csak ne gratulálj semmihez!
Tudom jól, hogy utánam kihez menekültél,
Úgyhogy te ne gratulálj semmihez,
Ha nem akarsz elsülyedni azonnal!
Elegem van a prédikációkból,
És én magam se prédikálni jöttem.
Azok a nők azért szerettek,
Aki lettél. Csontig lerágtak,
Lerágtak rólad minden ehettől.
Én abba szerettem bele, ami lehetsz.
Imádtam benned mindent, ami elképzelhető.

Bosszúsan néz, ingatja a fejét

Mellesleg nem.
LAJOS
Mi?
Mi nem?
KITTY
Rosszul emlékszel.
LAJOS
Valóban?

Szünet

És nem világosítasz föl?
KITTY

Ha fontos, majd úgyis eszedbe jut időben.

Lajos nézi egy darabig, aztán mondja

LAJOS

Remek! (Megfordul, Kittyre néz)
Én láttalak, többször is. Igazából...
Nagyon gyakran megnéztelek, ha csak tehettem.
Ha éppen nem volt semmi fontos, akkor
Én, biztos...
KITTY (őszintén nevet, elnagyoltan)
Tudom, tudom. Láttalak többször is,
Hogy direkt késve érkezel, nehogy
Valaki is észrevegyen, akit
Ismerhetsz, akihez közöd lehet.
De hát láttalak... mindig láttalak,
Mikor az emeleten, fönt, leültél.
Egyszerűen nem tudtalak nem észrevenni.
Egy ideig zavart, de aztán nyugalommal
Töltött el az, hogy ott vagy.
LAJOS (rákontráz, élccel)
Pedig nem gyenge a rajongótáborod;
Húszévesektől egész a halálig.
Úlnak végig, már szinte sorban,
És csorgatják lanyhán a nyálukat.
Nem is tudom, miért... de mindig felvidított,
Hogy láttam, sosem hanyagolnak el.
És ami fontosabb: te sem
Hanyagolod el őket!
Egy ilyen karakteres Antigoné, hm.
Nem is csoda, hogy Eteoklész
És Polüneikész a színpalak
Mögött is majdhogynem leszúrta egymást...
KITTY (elfordul, tölt magának)
Baszd meg!
LAJOS (figyeli Kitty reakcióját, közbevág)
És az igaz, hogy a...
KITTY (dühösen)
Befognád végre a szádat?

Szünet

LAJOS (nevet, látszik, hogy élvezi)
Ezek szerint igaz!
Hihetetlen, mennyire élő
Tud lenni egy egyébként elnyomott
Emlék... (Nevet) Ha jól tudom, közvetlenül
Utánam... ugye?
KITTY
Ha szépen kérek, úgysem állsz le?

Lajos mosolyog és ingatja a fejét.

Egyébként is...
LAJOS (látszik, nem hiszi el, nevet)
Tehát igaz az, hogy vele!?
Úristen, az még nálam is nagyobb fasz.
Ez hogyan sikerült?
KITTY (ingerülten)
Ezt meg honnan veszed? Ki mondta?
Azonnal mondd meg, hogy ki mondta! (Legyint)

Amúgy meg...

Rádöbben, hogy elárulta magát. Szünet

LAJOS (komolyan)

A lányod tőle van?

KITTY

Ez hihetetlen! Nyomoztatsz utánam?

LAJOS

Ja, nem. (Mosoly) Még nem. (Komolyan) Csak együtt ittam a Fűredivel... úgy két évig.

Végül is... együtt jártunk az Akadémiára,

Így meg kellett tűrnöm egy darabig. (Nevet)

Meglehetősen hosszú ideig

Hordtam rólad képet magamnál,

De aztán, amikor egyszer megmutatta

A tárcáját, és te onnan rám mosolyogtál,

Akkor valahogy... valahogy megundorodtam, magamtól is.

Szünet, Lajos iszik

KITTY

Ő úgy tudja, hogy tőle van – de nem. És

Őt nem szerettem. Téged meg igen.

LAJOS (cinikusan)

Remek... ez igazán remek!

Így most már sokkalta nyugodtabb vagyok.

Egy ideig képtelen voltam elviselni

Annak a gondolatát, hogy másnak a farka is

Megmártózik benned és eltelit,

Sőt, esetleg arra is van esély,

Hogy netán még élvezed is a dolgot...

De tudod, mit mondok? Valahogy elmúlt. (Elgondolkodik)

Elég szörnyű, hogy minden elmosódik,

Hogy halvány lesz, erőtlen...

KITTY (nem néz Lajosra)

Néha annyira undorító

Tudsz lenni, hogy a lélegzéstől is

Elmegy a kedvem.

LAJOS (folytatja, mintha nem is hallotta volna)

... A teljes meggyőződések és a

Belül egyre forróbb érzések is

Egy idő után hazugsággá válnak;

Súlyos képmutatás részei lesznek.

Bizonytalanság, amin jobb volna csupán

Nevetni. (Kivár) Jó volna nevetni...

Egyébként ebből is látszik; milyen

Kis helyen élünk... (Egy ütemet kihagy) Neki adom el a zongorát.

Felhívott, úgy egy hete, hogy szüksége volna

Egy viszonylag jó hangszerre, hamar,

Gondolta, megkérdezi: tudok-e

Segíteni.

És ez komoly lökést adott.

KITTY (odafordul, elképedve)

Mihez adott lökést?

LAJOS (hosszan, de komoran mosolyog, legyint)

Lényegtelen.

Te viszont nem hallgattál meg soha,

Ugye? – Mert én legalábbis nem láttalak.

Sokszor eljátszottam a gondolattal,

Hogy egyszer csak majd szembejössz,

Ha nem is egyedül... de szembejössz,

És megmutatsz valakinek, akár egy trófeát...

KITTY (kissé csodálkozva)
Mért, te megmutattál mint trófeát?
LAJOS
Természetesen.
Ezek szerint nem figyeltél annyira jól.
KITTY (enyhe mosoly)
Ezek szerint nem.

Szünet, majd komolyabban

Ezek szerint mindig te sem figyeltél
Olyan jól.

Lajos kérdő tekintettel figyel.

Igen. Október elején
Berlinben voltunk kint a társulattal,
Vendégszereplés – egész túrhető volt.
LAJOS
Jézusom...
KITTY (Lajosra néz)
Mi az?
LAJOS
Semmi.

Szünet. Kitty kérdően néz. Lajos ingerülten

Mondom, hogy semmi.

Lajos ránéz, majd iszik, Kitty csak beszél tovább.

KITTY
Aztán meg egy teljes szabadnap, egyedül.
Kivételesen a lányom se jött,
Így végre, ha csak egyetlenegy estét,
De egyedül lehettem –
Egy majdhogynem teljesen idegen
Városban, mely felfedezésre vár.
Az Alexanderplatzon nézelődtem... (Lajos kissé rémült tekintettel pillant oda)
Valami kirakat előtt... hideg volt.
Aztán egyszerre csak megláttam a plakátot,
A nevedet, az időpontot, és már
Csak azon kaptam magam, hogy a sorban állok,
Előtte meglehetősen sokan –
S izgultam is kicsit, hogy lesz-e jegy. De lett. (Mosoly)

Szünet

LAJOS (flegmán, iszik)
Aha. Na és, milyen volt?
KITTY
Zavarba ejtő. Igencsak zavarba ejtő.
Tökéletesen más voltál, mint azelőtt.
Kutakodnom kellett, hogy megtaláljalak,

Hogy megtaláljalak magamnak. (Kivár)
Az nem lett volna meglepő, ha... mondjuk
A MüPá-ban futok beléd,
Akkor természetesen néztem volna át
Mindenen, mi veled kapcsolatos.
Ez meg is történt, számtalanszor.
De kint a készleténél is nagyobb erő
Húzott magával, és egy kissé félttem is,
Hogy nem látlak, hogy nem jutok be.
A fölfedezés izgalma is űzött talán.
Hosszú évekig tényleg nem figyeltelek,
Amit, azóta, persze... bánok, nagyon is...
És tudod, hogy nem értek a zenéhez...
LAJOS
Énhozzám kell, hogy érts, nem a zenéhez.
Miattam jöttél be, nem a zene miatt. (Kittyre néz) Nem?
KITTY (Lajost nézi, kivár, aztán mondja)
Ami azt illeti, (Mosoly) igen. Miattad.
Nagyon is érdekelt, hogy mit csinálsz,
Hogyan jössz ki, hogyan hajolsz meg...
Milyen az első mozdulat, amit
Teszél – rájöttem, mindez érdekel.
Hiányzott már, hogy lássak egy mozdulatot
Tőled, ami valahol mégis igazol.
És nemcsak téged, hanem engem is.

Lajos gondolkodik

LAJOS
Az imént azt mondtad,
Hogy valami olyasmit készülsz mondani,
Ami lehet, hogy... (A homlokát ráncolja, Kittyre néz)
Én csak arra kérlek, ne fogd vissza magad.
KITTY
Te tulajdonképpen mit akarsz?
LAJOS (színelte vidámsággal, közben iszik)
Nyugalmat. Ami, úgy tűnik, reménytelen.
Nekem. De én semmit se számítok.
Egy hónapja mindennap az jár a fejemben;
Valamit kéne magammal csinálnom.
A lehetőségek száma viszonylag
Kicsiny, és, bármily meglepő:
A döntés így sokkalta nehezebb.
KITTY
Csak ne fenyegezz, ahhoz semmi jogod!

Ingatja a fejét. Elindul a fürdőszoba felé, kezében pohár, az ajtóban áll meg. Komolyan

Szerintem csak én éreztem, hogy baj van.
Több száz ember egy helyen tömörülve,
Őszintén élvezzi, még át is éli talán,
Amit hall, mégis értelmetlenül,
Mert valójában nem nekik, tudom...
Tudom, hogy nem nekik, mert... (Egy pillanatra elhallgat)
Az első rész utáni nagyszünetben
Ültem le. Azt játszottad, mint...
LAJOS (közbevág)
F-moll szonáta.

Kitty meglepődik, mosolyog

KITTY

Hihetetlen, mennyire kiszivárog
A játékból, hogy mi van veled –
Ez zavart tulajdonképpen régen is,
Csak akkor még a magabiztosságod.
Kitüntetett szerep volt az enyém,
És ezt feldolgozni nagyon nehéz.
Hatalmas teher, hogy ha neked játszanak,
Ha minden egyes mozdulat mögül
Csak szivárog a múlt, majd rád szakad.
De úgy éreztem, meg kell küzdenem
Veled, hogy aztán végleg megnyugodjak.
Húsz évig zaklatottan élni... (Nevet)

Lajos szólna, de Kitty közbevág

Kérlek, hallgass végig, csak egyszer.
Egyetlen-ször!

LAJOS

Ne haragudj.

KITTY

Ne kérj bocsánatot, mert nincs miért.
Ott a teremben megértettem: nincs miért
Bocsánatot kérni. Se neked, se nekem.
Megértettem, hogy a szabadkozókkal
Nem lehet igazán mit kezdeni,
Mindig azt érzem: bűnös vagyok.
A bocsánatkérés... összezavar,
És nincs rosszabb egy zavarodott nőnél.

LAJOS

De van. Egy zavarodott férfi rosszabb.

Kitty sétálni kezd (közben az Op. 57-es szonáta allegro assai tétéle szólal meg, majd szinte azonnal elhalkul, mintha csak Lajos hallaná, majd csönd). Kitty Lajos mögé megy, átnyúl fölötte, úgy rakja le a poharat a dohányzóasztalra. A fotel támlájára teszi mindkét kezét.

KITTY (crescendo)

Sebezhető vagy-e... az érdekelt.
A második sorban ültem, közel
Hozzád, de mégis teljes védelemben.
Védelmet nyújtott minden arc, aki
Csak nézett... mindenki, aki csak hallgatott;
Mintha szövetségre léptem volna velük,
Mert megítélt mindegyikük, akárhogy is.
Mintha nemcsak neked szolgáltak volna
Ezzel a hallgatással, hanem nekem is, (Erőteljesebben)
Sőt, inkább nekem, mint neked!
Mintha egy kicsit én is részese
Lennék mindannak, ami most te vagy.
Hosszú idő után lett tiszta minden:
Nélkülem nem lennél az, ami vagy.
Minthogyha valami titok tudója volnék,
Melyet vagy ezer ember gyűrűjében őrzök,
És minél erősebb a szorításuk,
Én annál magabiztosabban őrzöm,
És hatalmam csak mindinkább növekszik... (Beletúr Lajos hajába)
O, milyen édes volt és hátborzongató
Tudni, hogy nincs vége még semminek,
S ameddig játszol, csak növekszik, egyre
Növekszik... szinte megállíthatatlanul. (Felegyenesedik, majd arrébb sétál)
Megdöbbenő volt,
Hogy ott élveztem igazán először,
Mit is csinálsz. Hogy nem elszomorító
Volt minden, hanem, ami összegyűlt,

És lassan tolt fel a torkomon,
Egy hosszú várakozás beteljesülése...
LAJOS (ingerülten, széttárja a karját)
Mit vársz, Kitty? Mit mondjak erre?
KITTY (felkapja a fejét)
Szépen kérlek, ne hívj így!
LAJOS (meglepődve)
Miért? Nem így hívnak talán?

KITTY
De így hívnak, de te nem hívatsz így.
Sosem hívtál így – úgyhogy most se tedd!

Lajos csak bólint. Kitty még egy darabig nézi, aztán kimegy a fürdőszobába, víz csorgása

LAJOS (rövid gondolkodás után, hangosabban)
Nem tudom, hogy mi hallatszott ki abból,
De sosem játszottam olyan pocsekul...
Annyira ellenszenvesen, mint aznap este.
Ha megfigyelted, a rossz zene hangos;
A hangerővel sok minden leplezhető.
És én hangos voltam. Fölfúj, drabális –
És lent a nézőtéren ülve
Biztosan úgy éreztem volna, hogy
Egy tehervonat tolat a pofámba,
Ahelyett, hogy egy... áh.
A rossz zenénél megváltás a csend,
Ha van.
A jó zenénél... elengedhetetlen.
Reméltem, hogy nem veszi észre senki.
Olyanná váltam, amit megvetek;
Átvészelni szerettem volna... megúszni. (Halkabban)
De ez így folytatathatlan.
Így nem lehet.

Kitty közben az ajtóban áll meg

KITTY
Őszintén mondom; sohasem akartam neked
Rosszat. Semmit. Esküszöm.
El kell hinned, hogy ilyet sosem akartam...
LAJOS
Tudom.
KITTY (meglepetten)
Tudod? Volt idő, mikor én
Szinte rettegtem tőled.
LAJOS (közbevág)
Igen. Ezt végig tudtam.
Szemernyi kétség nem volt afelől
Bennem, hogy valahol azért mégis szeretsz – (Kittyre néz)
Még, hogyha be nem is vallod magadnak,
És hogyha nem is érzed, pillanatnyilag...
KITTY
Honnan tudhattad volna?
Nem tudtál rólam semmi érdemlegeset.
LAJOS (ingerültebben, feláll, járkálni kezd)
Érdemlegeset? Jézusom!
Nem kellett tudnom semmi érdemlegeset.
Semmit. Érted? Nem kellett tudni semmit
Ahhoz, hogy érezzem, mi folyik itt,
Hogy tudjam, mit rontottam el.
Tényszerűen egy év voltál az életemből,
És én is egy év a te életedből.

Ez kettő: akárhogy is számolom.
Két különböző év, különböző
Élményekkel és tapasztalatokkal.
Legtöbbször azt hisszük: minden közös,
A sérelmek, a megaláztatások,
Hogy minden emlék oszthatatlan és örök –
Pedig nem.
És mégis működött
Valami, amikor beszélünk... (Kittyre néz)
És ennyire, azt hiszem, már jóban vagyunk.
KITTY (egy ideig csak nézi Lajost, mosolyog, aztán enyhén)
Mikor hallgattalak, az csak pár óra volt.
Pár óra nekem, pár óra másnak.
Akár egy magára hagyott gyerek,
Olyan voltál, egészen olyan.
LAJOS
Igen?
KITTY
Igen.

Lajos bólint, feláll, sétál egy kicsit, gúnyos mosollyal az arcán, majd hirtelen megfordul, átugorja a fotelt, megbotlik benne, majdnem fejre esik, feltápáskodik, nevet, – Kitty közben nézi –, olyan, akár egy hülyegyerek, közben vihog, látszik: nem bír magával, közben beszél

LAJOS
Remek, hát legyenek megint én a téma.
Tudod, mi van?

Újra átugorja a fotelt, most jobban sikerül, elégedetten néz Kittyre

KITTY (odafordul, csodálkozik, de mosolyog)
Na mi?
LAJOS (megáll, leporolja magát)
Nem is tudom...
Kegyetlenül hangzik, de sosem érdekelték
A hivatalos reakciók igazán.
Leszartam a botfülű kritikusokat,
A dilettáns, műkedvelő hordát, akik
Sznobizmusból, fanyar mosollyal az arcukon
Szűkölködve beülnek, s abból, hogy... mondjuk h-moll,
Csak annyit érzékelnek, hogy olyankor
Vehemensebben püfölöm a zongorát... (Cinikusan)
S hogy azért ez egy kicsit szomorú volt.

Szünet, Kitty figyel, gyanakvó arccal

A te véleményed, az érdekelt. (A fejét fogja)
Jézusom... fogalmam sincs, hol vagyok.
Amikor kikerültem a főiskoláról,
Mint mindenki, azt hittem én is,
Hogy azzal, amit csinálok... megváltom a világot –
Vagy legalábbis... (Leül a zongoraszékre)
És minden alkalommal,
Amikor leültem a zongorához,
Teljes meggyőződéssel adtam át
Magam annak a súlyos, elteltő
Érzésnek; nincs más... hogy csak én vagyok
Meg a hangszer, és több semmi más.
Eleinte sokat hallgattam
Mások játékát is, de aztán... (Kissé ingerülten)
Már egyre inkább untatott minden fogás,

A bal kéz merev mozdulatai.
És persze... hogy...

Az Op. 57-es f-moll szonáta allegro assai tételének eleje szólal meg csak röviden, majd abbamarad – Kitty csak figyel

De... közben azért mégsem, mégsem úgy...
Nem értettem, hogy mért nem értik;
Hogy hogyan kellene, és erre törekedtem
Teljes elszántsággal, minden mozdulatot
Ennek a szolgálatába
Állítva. Akartam. Szinte kiköveteltem
Minden hangtól, hogy úgy szólaljon meg, ahogy
Tökéletes.
De aztán volt egy pillanat, mikor
Elbizonytalanodtam.
Mikor nem egyezett az, amit én
Hallottam és... amit mások. (Fölnéz, kissé esdeklő hangon)
És ennek semmi köze a sikerhez,
Elhiheted. Végül is teljesen lényegtelen,
Hogy egyedül ültem-e egy sötét szobában,
Vagy a hangversenyterem sűrűjében.

Hosszú szünet. Kitty tölt magának, majd közelebb megy Lajoshoz, nézi

KITTY (enyhébben)
Ingerült voltam, mikor idejöttem.
Dühös, és felettébb kielégítetlen.
Talán bosszút akartam állni rajtad.
Mindent...
LAJOS (közbevág, föláll, Kitty felé megy, aki hátrál egy keveset)
Mindent rajtam bosszulni meg, tudom.
Mert úgy érezted: ez az alkalom
Tökéletes. Erős vagy és határozott,
Rajtam meg támadható felület
Akad. Csak beszélünk kellett ahhoz,
Hogy a tehetetlenségem kiderüljön.

Kitty közelebb megy, megérintené, de Lajos elhúzza magát, feláll, arrébb megy, gúnyosan nevet

A támadás sokáig érlelődött
Benned? Készülni kellett? Vagy csak úgy,
Megmártóztál egy ötlelet sűrűjében? (Határozottan)
Egyáltalán ne fogd vissza magad!
Ha engem kérdezel, én azt javasolom;
Addig légy kegyetlen, amíg lehet.
Én nem haragszom, mert a bosszúszomj
A legszelídebbet is elragadja néha.
Aki soha nem érzett bosszúszomjat,
Az nem is élt. Az nem harcolt sosem.
Az ilyenek nincs is fantáziája!
E női érték felbecsülhetetlen,
Ahogy a bajt megérezitek, akár a vágyat,
Ami kívánatos, és közben mégsem árthat –
Mert most nem árthat neked senki sem.
Ígaz? (Kérdően néz, legyint) Persze hogy igaz. Így van.
KITTY (Lajoshoz vágná a poharat, de nem találja el, a pohár összetörik)
Az istenedet, hogy mindig tudod,
Hogy mit miért teszek...
Rajtad meg nincs fogás sehol!
Igen, mikor beszéltünk, gúnyolódtam.
Próbáltam hideg maradni, kiméret,

És ezért nem találkoztam veled
Olyan sokáig, mert pontosan tudtam:
Nem vagyok képes szigorú maradni hozzád. (Enyhébben)
Hát nem érted, hogy nem bántani jöttem?
Minden mozdulatot, szót támadásnak
Érzem, holott egyáltalán nem az.
LAJOS (idegesítően kuncog)
Régen, ha játszottam, az volt a baj,
Hogy mindig csak ez a kurva zene.
Nem foglalkoztam eleget veled.
Most meg, mi van? (Kittyre néz)
Tessék nyugodtan élvezkedni rajtam.

Kitty közelebb lép, keményen pofon vágja Lajost, sípolás, nagyon erősen, majd hosszú csönd. Lajos a fejét fogja, Kitty bocsánatkérően, elfordítja a fejét, rágyújt.

LAJOS
Hetek óta szinte semmit sem hallok.
A hangok egész egyszerűen érdesek...
Érzem, hogy eltorzulnak bent, belül,
És nemsokára csak egy néma seb
Leszek.

Kittyre néz hosszan, aki aggódva figyel, aztán közelebb lép, az állkapcsával babrál. Komolyan

Teljesen jogosan voltál elégedetlen,
És most arra sarkallsz, hogy azt csináljam,
Amire féltékeny voltál. Ami
Miatt...
KITTY (dühödten)
Az Isten verjen meg, maradj már csöndben!

Szünet

Te tiszta hülye vagy...
Komolyan azt hiszed; ez volt a baj?

Kivár, Lajoshoz lép, ráfújja a füstöt, mintha bosszút állna, majd körbejárja, közben méregeti

A gondolatoktól megszabadulni
Úgysem tudsz, erre rájöhetnél
Volna már. De az undorod miatt
Terjed ki minden másra? Rám is? (Kivár)
Néha annyira tudod, hogy mi kell
Nekem – tökéletesen érzem.
Nincsenek előbb emlékeim annál,
Mint amikor szeretkezünk.
Néha meg... fogalmad sincs, hogy mi kell.
Minthogyha néha kitörlődne minden,
S akár egy barbár horda tagja,
Akire olyat kényszerítenek,
Amit nem ismer, és nem is akar
Ismerni – tökéletesen olyan vagy.
LAJOS (nevet, cinikusan)
Előbb még magára hagyott gyerek,
Most meg már civilizálatlan barbár...
Félóra múlva mi leszek?

Kitty először nem szól, csak mosolyog, széttárja a karját. Állnak egymással szemben

KITTY

Fogalmam sincs, de kicsit félek is.
Félek, s ugyanakkor bizakodom. (Enyhén nevet)
Csak rajtad áll, hogy mi leszel.

Szünet; végigméri, arrébb megy, megáll a fürdőszoba ajtajában, Lajos felé fordul

De... igazából tetszik ez a két határ,
Hogy egyszerre vagy ilyen és olyan.
Úgy érzem, ebből még bármi lehet.
Magamtól többet nem mondok le rólad.
Amit régen képtelen voltam elviselni
Benned, most az vonz a leginkább...

Kitty hangja elhalkul – s ezzel párhuzamosan az Op. 57-es f-moll szonáta allegro ma non troppo tétele úszik be, halkán – közben még hosszan beszél, de ezt nem halljuk. Közelebb lép Lajoshoz, tovább beszélnek. Lajos hevesen gesztikulál, Kitty áll, figyel, nevet, kortyol a poharából, aztán a fürdőszoba felé megy, közben olyan mozdulatot tesz, mintha Lajost is húzná magával, megfordul; mosolyog, kimegy. Lajos nézi, hosszan, aztán követi. A szín lassan sötétedik, a zene még szól, aztán fokozatosan halkul. Függyöny

HARMADIK FELVONÁS

ELSŐ KÉP

A szín ugyanaz, másnap reggel. (Míg emelkedik a függöny, s az utána az Op. 28-as D-dúr szonáta andante tétele szól.) Kitty épp a fürdőszobából jön kifelé. Az óra még mindig fél ötöt mutat. Az ablakon fény szűrődik be, a kanapé kinyitva, Lajos azon alszik. Kitty szedelődzködik; keresi a ruháit, és elkezdi sorban magára venni őket, igazít magán, a táskájában kutakodik; rúzszt vesz elő, s mintha tükörhöz fordulna, kifelé rúzsozza magát, érzékien, hosszan. Aztán felveszi a szoknyáját, a blúzát, bemegy a fürdőszobába, felkapcsolja a villanyt, víz csorgása. Kijön – a víz még mindig csorog –, megáll, Lajost nézi egy darabig, mosolyog, majd cigarettát keres, Lajos zsebeiben is megnézi, de sehol sem talál, így veszi a cipőjét és a kabátját, kimegy. Az ajtócsapódással együtt a zene is megszűnik. Lajos ébred, felül, körbenéz, feláll, nyújtózkodik, a fotelen lévő köntösét felveszi, majd a fürdőszoba felé megy. Jól hallatszik a víz csorgása, így nem megy be, csak hallgatózik, kissé meglepett. Ő is cigaretta után kutat, a köntösének a zsebében talál, rágyújt

LAJOS (úgy mondja, hogy a fürdőszobában is hallatszódjon, közben fel-le járkál, néha felszed egy-két dolgot a földről, gondolkodik, öltözködik)
Régóta fent vagy? – Nem hallottalak.

Szünet, csak a víz csorgása. Elindul a fürdőszoba felé, de aztán tétovázik, megáll. Kissé magának

A reggel veled együtt is nehéz.
Őszintén: azt hittem, hogy nem leszel
Itt, amikor felébredek. Furán
Működik az idő. Mintha eltévelyedtem
Volna; néha nem is tudom, milyen nap
Van éppen; vagy... hogy ami tegnapi...
Azt nem is tegnapinak érzem,
És minden, ami csak közeledik,

Nagy, fátyszerű ködbe burkolózik
Előttem. (Beleszív a cigarettába) De nem baj. Kell a meglepetés. (Gúnyosan nevet)
Kell a meglepetés, különben
Nem volnál itt, és én még mindig egyedül
Vergődnék ezzel a zúgással a fejemben,
Kiszolgáltatva teljesen saját magamnak. (Hangosabban)
A szekrényben találsz törülközőt...

Szünet

Amikor azt mondtam, nincs gyógyulás,
Hazudtam. Vagy legalábbis remélem azt,
Hogy hazudtam... Máshogy nem is lehet,
Mert, hogyha nem, hát, értelmetlenül
Vergődtem annyi éven át, és nemcsak én;
Te is, kiben ezek szerint nyomokban
Még mindig ott vagyok. (Kivár, enyhén nevetve)
Te jóisten... milyen veszélyes ez;
Még belegondolni sem akarok
Abba, hogy mi lesz ezután; (Halkabban)
Csak arra várok már, hogy kigyere.

Ismét járkál, lerakja a cigarettát; leveszi a köntöst, inget vesz, nadrágot, aztán a letakart zongorát nézegeti, leül a zongoraszékre, beleszív a cigarettába, majd újra lerakja

Igazából, nem tudom, hogy mi lelt,
Mert újra kedvem támadt játszani.
De félek, hogy nem fog sokáig tartani.
Most már tudom, hogy mire vártam.
A várakozás, akár a betegség
Közben a jobbulás... néha reménnyel
Kecsegtet; hogy talán még érdemes,
De... legtöbbször csalódáshoz vezet,
És én nem szeretnék már csalódás lenni neked –
Ha egy valamit: ezt biztosan tudom.

Felemeli a takarót, felhajtja a zongorafedelet, eltelik néhány másodperc, csak nézi a hangszert. A WoO 80-as Diabelli-variáció szól – közben nyílik az ajtó; Ádám lép be, óvatosan. Fiatal, zavart, próbál uralkodni magán. Bőrkabát van rajta és farmer, bezárja az ajtót, egy pisztolyt vesz elő, megáll Lajos mögött, hosszan áll, aztán hátulról Lajos fejéhez nyomja a fegyvert. A zene elhalkul, Lajos visszahajtja a fedelet, és a takarót is, a víz csorgása hallatszik.

ÁDÁM

Csak álljon fel nyugodtan,
Forduljon meg, és ne mozogjon!

Lassan feláll, kissé hátrál, aztán megfordul

Bent van a fürdőszobában?

Lajos nem szól, csak bólint

Maga ilyen öreg? Azt hittem, hogy
Fiatalabb valamivel.
Nem baj, így legalább nem lesz nehéz

Lenyomni, hogyha pattogni akar. (Kivár)
Mit csinál odabent? Zuhanyozik?

Lajos most se szól, csak bólint

Ugye nem csinált vele semmit?

LAJOS

Mit csináltam volna vele?

ÁDÁM

Igencsak egy undorító forma maga.

Tudja egyáltalán, mennyi idős?

Lajos bólint, de közben látszik, hogy unja az egészet, leengedi a kezét, az előbb lerakott cigarettáját veszi a kezébe, de az már leégett, így arrébb megy, cigarettát vesz elő. Ádám feljebb emeli a fegyvert

Most mit csinál?

Szünet, idegesen, de erőteljesen

Most mi a szart csinál?

Lajos cigarettával kínálja, tartja egy darabig, de Ádám csak néz, nem nyúl hozzá; Lajos biccent, rágyújt

LAJOS

Vegyél csak nyugodtan.

Ja, tényleg, foglalt a kezed... (Mosolyog)

ÁDÁM (zavartan körbenéz, ingerülten)

Magát nem zökkenti ki semmi?

Nem látja, hogy mi van a kezemben?

LAJOS (beleszív a cigarettába)

De, látom.

ÁDÁM

Ezzel akár meg is ölhetem.

LAJOS

Nyilván a szándékom pontosan ez.

Vagy tévedek?

ÁDÁM

Megfordult a fejemben.

LAJOS (biccent)

Helyes. (Ránéz)

Nem iszol valamit?

Ádám nem szól, értetlenül néz. Lajos beleszív a cigarettába, aztán az asztalhoz lép, a rajta lévő üvegek egyikéből tölt magának egy pohárba, majd egy másikba is, iszik. Higgadtan

Most már értem. Te vagy az...

ÁDÁM

Ádám.

LAJOS

És gondolom, az Annát keresed...

ÁDÁM

Igen. Hol van, bent a fürdőszobában?

Ádám a fürdőszoba felé lép, de úgy, hogy közben Lajoson tartja a fegyvert, aki csak áll, cigarettázik

LAJOS

Eltévesztetted a házzámot, barátom.
A fürdőszobában nem ő van,
Még ha be is mész, csak csalódni fogsz.

ÁDÁM

Kurvára nem érdekel, mit dumál!
Tegnap délután óta figyelem
A házat. Az autóban ültem mostanáig,
És tegnap láttam is bejönni.
Inkább maradjon csöndben, hogyha jót akar,
Majd akkor... hogyha ő azt mondja: jól van,
Majd akkor beszélhet, de addig...
LAJOS (csodálkozva)
Te egész éjjel az autóban ültél?

Lajos biccent, elismerően, Ádám nem válaszol, közelebb megy a fürdőszobához, majd hangosan

Anna, minden rendben? – Ádám vagyok.

Válasz nem érkezik, csak a víz csorgása hallatszik, Ádám tétovázik, Lajos beleszív a cigarettába, utána mondja

LAJOS

Mondom: nem ő van ott. Mért nem lehet
Ezt elhinni? Biztos hallucináltál...
Vagy elaludtál a várakozás
Közben, és egyszerűen... lemaradtál.
Mert valóban jött hozzám valaki, csak
Nem az Anna. Egyáltalán nem ő.

ÁDÁM

Igen?

LAJOS

Aha.

ÁDÁM (visszább lép, ideges)

Na jó, akkor megvárjuk együtt,
Amíg kijön.

Szünet, Lajosra néz, majd a zongorára

Maga tényleg valami zongorista?

Beleszív a cigarettába, bólint

ÁDÁM

És abban legalább jó?

LAJOS (kérdő tekintettel Ádám felé)

Miért, tudomásod szerint

Miben nem vagyok az?

ÁDÁM

A nőekkel elég kegyetlen lehet,

Az ilyet meg nem nagyon szeretem.

LAJOS

Hm. Képzelem, mennyi mindent nem szeretsz még.
Egy csomó mindent én sem szeretek. (Erőteljesebben)
Azt, például, nem nagyon szeretem,
Hogy ha reggel váratlanul beállít
Hozzám egy ilyen taknyos, és
Fenyegetőzik egy fegyverrel a kezében.
Egyáltalán... honnan van fegyvered? (Hirtelen folytatja)
De ez valójában lényegtelen,
Inkább az a fontos, hogy mire készülsz
Vele, hogy tenni mit szándékozol...
Meg tudod mondani?
ÁDÁM (értetlenül)
Mi?
LAJOS (zavartalanul folytatja)
Lehet, hogy furcsán hangzik, de én
Csakis a te érdekedben beszélek.
Tekintsünk el attól, hol is vagyunk.
Beszéljünk úgy, minthogyha nem létezne más,
Csak ez a probléma kettőnk között. (Ádámra néz, iszik)
Megéri? Nem hiszem. Nagyon nem.
És szerintem te is rájössz hamar,
Ha végiggondolod a dolgot.
És itt nem arról van szó, hogy megölsz,
mert én nem erről beszélek. Nem erről.
Az most lényegtelen, velem mi lesz...
De az, hogy veled mi lesz, az nem az,
Hiszen mégiscsak egy fegyver van a kezében,
Amit határozottan rám emelsz,
És azért ebből következtethetünk
Bizonyos lehetséges események
Bekövetkeztére. (Ádámra néz) Vagy rosszul gondolom?
Gondold át, biztos, hogy ezt akarod?
ÁDÁM
Maga elmebeteg.

LAJOS (hosszan fújja ki a füstöt)
Hát, ez hihetetlen. Huszonnégy
Órája nem szól másról a világ,
Csakis rólam. (Cinizmussal) Én, én... mindig csak én.
Ezt még egy vallatótiszt is megunná,
Ha ennyit látná valakinek a pofáját.
Inkább azt mondaná; most már elég volt.
Inkább vigyék, úgysem bírnak vele.
A vallatást, kínzásokat kiállta,
Nem kétséges, hogy egy dolog maradt csak.
ÁDÁM (ingerülten, a fegyvert is jobban szorítva)
Na jó, ebből elég volt, bassza meg!
Üljön le és szívja a cigarettát,
Csak maradjon már végre kussban.

Hátrál a fürdőszoba felé, közben Lajoson tartja a fegyvert. Lajos elmélázik, majd egészen más hangon, mint eddig, halkán

LAJOS
Te félsz. És pontosan tudod is ezt...
Csak éppen azt nem tudod, hogy mitől.
Bárcsak meg tudnálak kímélni ettől,
De azt hiszem, hogy erről már lekéstünk...
ÁDÁM
Fogja már be!
LAJOS
Most az lesz, hogy bemész, és mindenképp csalódsz.
Csalódsz akkor, hogyha nekem van igazam,
Mert akkor hülyét csináltál magadból.
És aztán, mikor Annával találkozol,
Az első pár pillantásod hazug lesz,
Mert persze, nem derülhet ki, hogy mit csináltál –

Még akkor sem, ha Anna gyűlöl engem...
Téged pedig szeret.
Az nem derülhet ki, hogy követed,
A féltékenység rejtve kell maradjon,
Mert nincs gyilkosabb, rombolóbb erő,
Mint a gyanakvás –
Hisz nemcsak tégedől, aki gyanakszol,
Hanem azt is, akire gyanakodnak...
ÁDÁM (kétékedve, de ingerülten)
Fogja már be a pofáját!
LAJOS
... Így hát, tulajdonképpen értelmetlen az egész,
Mivel nem teheted fel azt a kérdést,
Ami lassan szétfeszít... megőrjít,
Hiszen az... hogy nem őt találd odabent,
Nem elégtétel, csak egy pillanatnyi
Megkönnyebbülés, ami már
Kint a lépcsőházban elillan. (Ádám Lajost nézi)
De hát, csak akkor csalódsz igazán,
Ha az derül ki, amiért
Most egy fegyvert szorongatsz a kezvedben;
Mi lesz akkor, ha kinyitod az ajtót,
És tényleg őt találd odabent?

Ingatja a fejét, beleszív a cigarettába, hosszan fújja ki a füstöt

Őt ölöd meg? Vagy engem ölsz meg?
Vagy... (Tompá mosoly) belegondolni is iszonyú.
Egy percig örülsz majd, egyetlenegy
Percig, amíg a találkozás öröme
Minden gondolatodat elhomályosítja.
De aztán nem marad más, csak...
ÁDÁM (a fegyvert szorongatja. Kétségbeesetten)
Fogja már be...

Lassan leengedi a fegyvert, az ajtót nézi egy darabig, a víz csorgása hallatszik, hosszú szünet, még áll hosszan, elbizonytalanodva, aztán leül, lerakja a fegyvert az asztalra, lehajtott fejjel ül egy darabig. Lajos dohányzik, Ádámot nézi

Tényleg... tényleg nem ő van odabent?

LAJOS
Nem teljesen mindegy, hogy ki van odabent?
Egyébként... én sem tudom biztosan
Már, hogy ki is van odabent.

Széttárja a karját, elnyomja a cigarettát, feláll, majd az ajtó felé megy, kitarja, kiáramlik a fény, Lajos áll egy darabig, befelé néz, hosszan, aztán megfordul, járkálni kezd, Ádám nézi, aztán feláll, az ajtóhoz megy, ő is befelé néz, áll a fényben, hosszan, a víz csorgása, majd megfordul

ÁDÁM
De hiszen itt senki sincs. Hova dugta?
Láttam bejönni... mit csinált vele?
Mit csinált vele, maga állat? Hallja?

Lajos a falon lévő órát nézi, ami ugyanúgy fél ötöt mutat, az állkapcsát igazgatja, majd rágyújt, határozottan kérdezi

LAJOS

Mennyi az idő?

ÁDÁM

Mi van?

LAJOS

Azt kérdeztem, hogy mennyi az idő?

ÁDÁM

Kit érdekel, hogy mennyi az idő...

LAJOS (megfordul, szinte kiabál)

Megmondanád, hogy mennyi az a kurva idő?

ÁDÁM (zavartan, az órájára pillant)

Jól van na, mindjárt...

Néhány perc múlva dél.

Lajos csak maga elé mered, Ádám figyel

Hallja, amit mondtam? Néhány perc múlva dél.

Lajos áll, aztán nevetni kezd, egyre erősebben, gúnyosan

Hallja?

Lajos nem válaszol, csak nevet, leül a fotelbe, felkapcsolja a kislámpát, de az nem ég

Azt hiszem, magánál tényleg komoly a baj.

Lajos nem néz oda, csak halkán nevet, Ádám bemegy a konyhába, de ki is jön rögtön, hosszú szünet. Lajos dohányzik, Ádám csak áll

ÁDÁM

Megengedi, hogy...

Lajos nem szól, kitárja a karját; Ádám elindul a fürdőszoba felé, majd megfordul, az asztalon lévő fegyvert nézi, aztán Lajosra pillant, aki csak ingatja a fejét, tagadólag. Ádám bemegy a fürdőszobába, bezárja maga után az ajtót, a csorgás halkul, végül megszűnik, hosszú csönd. Lajos a fotelben ül, dohányzik, közben nyílik az ajtó, Kitty jön be, mosolyog, csomag van nála, elmegy Lajos mögött, közben mondja

KITTY

Csak cigarettát mentem le venni.

Mikor felkeltem, nem találtam sehol.

Reméltem, hogy fölkelsz, mire visszajövök.

Minden kívánságom így teljesüljön...

Bemegy a konyhába, eltelik néhány másodperc, majd visszatér, Lajoshoz megy, leguggol, a fegyvert nem veszi még észre, megfogja Lajos kezét

Hoztam egy csomó mindent...

Mi a baj? Nem örülsz, hogy visszajöttem?

Lajos nem szól, csak bólint, mered maga elé, Kitty ingatja a fejét

KITTY (az órára néz)
Nem tűnt még fel, hogy rosszul jár az óra
A falon?

Feláll, leveszi a kabátját, felakasztja. Rágyújt, közben beszél

Tegnap is szólni akartam,
Hogy át kéne állítani, mert zavaró...
Nagyon... mert ez az egész napos félhomály...
És amúgy is, korán sötétedik.
Amikor fölkeltem, egy pillanatra
Azt hittem, hogy már ennyi az idő.
Nem akarsz esetleg átállítani?

Lajos nem szól, szünet. Kitty gondolkodik, mosolyog, a fotelben ülő Lajost nézi, majd közelebb megy, mögötte áll meg, érzékeny mondja

Meg akarok lepni valamivel.
Régóta nem éreztem már ilyet;
Hogy teljesen őszintén, tiszta szívből
Szeretnék adni valakinek valamit... (*Megáll az asztal mellett, majd leguggol Lajos mellé*)
Legtöbbször az a baj talán,
Hogy nem tudom, hogy mit lehetne adni,
Mivel... vagy nem jut semmi jó eszembe,
Vagy az, akinek adni akarok...
Úgy érzem, nem érdemli meg, amit adni tudnék.
De erre igazából
Régóta készülök
És... ez a pillanat kivételes.

Észreveszi a fegyvert az asztalon, kézbe veszi, Lajos figyel

Mi ez? Hogy kerül ez ide? (Nézegeti, felemeli)
Ez a tiéd?

Közben nyílik a fürdőszoba ajtaja, Ádám kijön, látszik, hogy megmosta az arcát, a haja is vizes, épp az arcát törölgeti. Kitty feláll, megfordul, megdöbbenve néz

KITTY (leengedi a fegyvert)
Ádám... te mit keresel itt?
ÁDÁM (felneéz meglepődve, kivár)
Én csak a...
KITTY (közbevág. Felhőtlenül, nevetve)
Hihetetlen... ismeritek egymást?
Ti ismeritek egymást?

Szünet, Lajosra néz

Akkor ezek szerint Annát is ismered...
Már tegnap beszélni akartam róla, csak...

Kitty mosolyog, Lajos elfordul, behunyja a szemét. Néhány másodperc csönd

Vagy... honnan? Honnan ismeritek egymást?

Hosszú szünet, nincs válasz. Nevetve

Mi az, mért nem szóltok meg végre?

Mi a...

Kitty először csak értetlenül néz, ide-oda, majd az arca lassan elkomorul, kezd körvonalazódni számára a helyzet, először Lajosra, majd Ádámra néz

Mi történt? Te mit keresel itt?

Az isten szerelmére, mondjátok már

Valamit! (A fegyver a kezében)

Ezt nem hiszem el... mi folyik itt?

Lajoshoz lép, szinte kiabálva

Süket vagy?

Süket vagy, hallod? Mi ez az egész?

Lajos nem válaszol, rá se néz. Kitty a táskájához siet, kutat benne, meglehetősen kapkodva, kiveszi a telefonját, kikeresi a számot, vár. Néhány másodperc csönd. Ádám Kittyt nézi, ijedt tekintettel, Lajos a fotelben ül, elnyomja a cigarettát. A telefon kicsöng, jól hallhatóan a szobában. Kitty riadtan figyel, eltartja a fülétől a telefonját, vár, majd lenyomja, a csöngés megszűnik. Áll, vár, senki sem szól, Ádám a kezébe temeti az arcát. Kitty lassan a zongorához megy, felhajtja a takarót, leguggol; hosszan néz a zongora alá, aztán Lajosra, hosszan. Közben az Op. 27-es cisz-moll szonáta adagio sostenuto tétele szól. Fokozatosan lesz egyre sötétebb a szín, majd teljesen sötét – a zene folyamatos. Egy fél perc elteltével lövés dördül el, már a sötétben. A zene szól, hosszan. Sötét

MÁSODIK KÉP

Végig csak a zene hallatszik, miközben lassan világosodik ki a szín; minden úgy, ahogy korábban, de a zongora nincs letakarva, nagyobb rend. Ági ül az egyik fotelben, néhány papírt nézeget, az ablakon fény szűrődik be. Feláll, felkapja a fejét, mintha csöngettek volna, majd ajtót nyit, Füredi lép be, akivel Ági kezét fog, néhány szót beszélnek. Aztán Füredi kiszól az ajtón, két férfi jön be; elkezdik kihordani a foteleket, szinte mindent, ami a szobában van, folyamatosan, hosszan. Közben Ágiék ismét váltanak néhány szót, majd Füredi a zongorához megy, nézegeti, felhajtja a fedelét. Ági áll, majd a falon lévő órára pillant; odamegy, a saját órájára néz, visszaállítja a falon lévő, nem sokkal, csak egy pár perccel, pontban fél ötre, aztán csak áll, a zene szól, egyre sötétebb lesz.

Függöny

Kategoria: színház
Denumire autor: Szöllősi Mátyás

Látó Szépirodalmi Folyóirat